1

Ms. Codex 840

2

fasciculũ, qui Curioni descriptus est, uelim cures ad eum perferendum. Ad Atticũ lib. viij. cũ ãte lu

Il plico, che è indrizzato à Curione, uorei facessi che gli mandasse.

Del plico, ch'io mando à Liberrio, solo Aselio [illegible]

fasciculum ad Liberriũ solus curat Asellius

Penn

20

2

PORCELII POETAE CL. ET ORATORIS
ORTOGRAPHIA INCIPIT
LEGE FELICITER

ETSI DVRAM MI-
HI PROVINCIAM
Humanissime uir Cicce — Ciccus pollius
pollio tradidisti: Talenti. s.
& sestertiis ueterem reddere ratione.
pte q3 alia recte scribendi usum cum
ratione demonstrare quam orthogra-
phiam uocant. id tn̄ oneris & si p gra-
ue est. cum rerum difficultate. tum
& in pmis ingenii tenuitate. quod ne-
q3 acutum satis i me esse, nz pspicax

D. Andreas Parisinus

n° 136.

Ms. Codex 840

certe ſcio: non inuitus accepi: ut ne
minus q̄dem diligenter q̃ libenter mo-
rem morem gererem uoluntati tuę:
& rei quę ꝓ paucis ut puto plene co-
gnita eſt pro comuni utilitate con-
ſulerem. Accipe igitur munuſculum
uigiliarum mearꝫ: qđ ſi aliqua minus
aptum indignum ue exiſtimaueris:
nō uoluntati meę q̃ ſinceriſſima ī te
eſt: ſꝫ ipſi rei quę ꝓ difficił eſt: aut ī-
gnorationi lrarꝫ mearum aſcribas. ſpe-
ro tn̄ ea nō dedignaberis & atqꝫ etiaꝫ
legere: q̄ ne a minimis q̄dem autori-
bus delecta collegimus: q̄qꝫ a maiorꝭ
uetuſtate comprobant̃. Illud me
ſane nō fugit: que dicam omnia &
ab his q̄ liberali ingenio prediti ſunt:

& ab his q erudiri cupiunt: ea uel egre-
gia laude cõmendanda: ul' maxime
in usum continuo accipienda. Inui-
di fortasse parui facient: mõdere q;
accipient: qbus benignitatem tuam
magnope obtestor & oro: neqd fidei
prestet: nisi mecum prius in certam
descenderint. efficiã spero ut te iu-
dice apollinis oracula audisse fate-
antur: qn ẽt bene actum ẽẽ dicẽt
deductam in unũ mea ĩdustria ue-
terum & prestantissimoruz hominũ
autoritatem. Tu mihi pollio singula-
ri pro humanitate tua q nomini tuo
deuotum est: diligent' lege: & por-
celium poetam ita ut soles pseue-
rãt' ama. Vale Ex loculo studiorũ

meorum · KL · Februariis · 1460;

PORCELII POETE CL. ET ORATORIS DE SEXTERTIO ad TALENTO

TALENTORVM DVO
Sunt genera. unum argenti.
alterum auri dr. unde eſt illud poete
Virgilius auri argentiq; talenta.
Talento nullum pondus eſt maius. ſicut
cut obolo minus nullu3.
Seruius Talentum ut refert ſeruius apud athe-
nienſes duplex eſt. minus ſ. ſeptuaginta
librarum ut ſeptuaginta duarum. & ma-
ius quo pondus illud duplicabatur.
At perſpicatius querentes tria in uete-
ribus uocabulorum expoſitoribus talen-
torum genera inuenimus. i. minus quadragin-
ta librarum: medium ſeptuaginta &

mini —— 40 lib
med —— 70
Magn. —— 120

magnū centum & uiginti. Sed ego
arbitror talentum pro regionum &
prouinciarꝫ diuersitate uariari. ūn
ēst q̄ ap̄ alios maioris minoris ue pon-
deris esse possit. De libra & asse

Libra duas & decem ūcias continet Priscianus.
has ab ere dicta est ut priscianus
ait: in libro quē de nūīs scripsit.

Maiores nostri as pondus uł pondo Marcus Uārro
dicebant ūn est illud marci uāronis
de sestertio. De sextertio

Sextertium continet dipundium &
semissem .i. duas libras & mediam
alij monete genus esse dicunt qbꝫ
ipe assentior. his & enim oculis uidi
auream monetam ubi littere sextᵉr-
tium appellari confirmabant. Idē

q; het in euangelio illius q relīqt suo
centum talenta qui noluit consuo
duo reliquere. Tomas teatinus uir
cum sūma autoritate & fide, tuz
& in primis in utroq; dicendi ge-
nere facundissimus, idemq; ne me
diocris qdem p̄tius & memoria pre-
stantissimus, id roganti tibi decla-
rare poterit. preterea legimus ĩuita

Alexander magnus

seueri Alexandri q in cena centum
sextertia ederet: profcō nō de ponde-
re sed de moneta aurea ĩtelligere
debemus. Idem de elliogabalo apud

Elliogabalus

spartianum accepimus qđ .S. sex
tertia centum ĩ cena ederet quis
uocabuli significatio ĩdicat. Est e-
nim sextertiuz a semis dictum

q̄ dempto semisse tres libras ipor-
tare uideatur. Equus seianus emp
tus á cornelio dolobella centum mi Cornelius dolobella
libus sextertiorum ut á. gellius refert. A gelius
& ut caius bassus & iulius mode- C bassus
stus probant uiri omni genere doctrinæ Iulius modestus
prestantes. sed monete genus ideo
esse arbitror. quod subdit idem spartianus Spartianus
centum sextertia equipollent libris
triginta. in hoc conuenit mecum
greca & latina oratione facundissi-
mus uir philelfus poeta mea quidem philelfus.
sententia non ignobilis. nec mirum cum
romani graui ere utebantur. quo penso
& non numerato debitum soluebant.
tur. unde est illud pendere penas .i.

Pompeius festus. soluere eius pondere & in s(uas) pensiones.
hac pompeius festus. ut ig(itu)r q(uo)d pon-
deris est id ad nu(m)m(um) redigat(ur) sic ac-
cipias.

Pone talentum quadraginta Libra-
rum: sex & dece(m) sextertia contine-
bit. Ergo mille talenta equipollent sex-
decim milibus sextertiorum. que continent
quadraginta milia Librarum. Tal. 1000
Sex 16000 libr 40000 multiplicemus
per denarium nu(m)m(um) .1. per decem. habebis per
decem milibus talentis centum sexa-
ginta milia sextertiorum. que equipollent
quadrigentis milibus Librarum.

Alexander macedo Justinus. Alexander macedo ut Justinus
commemorat militibus eius reliquit
uiginti milia talentorum ad redimenda

pignora & ad ceteras res parandas fu-
ere procul dubio sextertia trecenta
& uiginti milia. que octingenta mi-
lia librarum conficiunt. Multiplice-
mus si placet numerum centenum per sex-
tertia primum. deinde per libras po-
stremo per aureaz temporis nostri mone-
tam. ut quod tantopere cupis id facilli-
me itelligas.

Centena milia talentorum apposcet
sibi sextertius & decem centena milia
sextertiorum: quibus equipollent quater
decies centena milia librarum ergo
trecenta milia talentorum que filie do-
tem dabat Darius Alexandro mace- Darius Alexander macedo
donico nupte conficiebant quater decies
centena & octingnenta milia sestiorum

Valerius

Librarum uero bis & decies milia milium quis ut ait valerius decies centena milia Darius Alexandro pollicitus esset pro ueritate historie non ad rem nostram. ualet argenti libra sex aureos monete romane quos ducatos dicimus de quibus fiet multiplicatio per sex tunc bis & decies milium milia librarum que equipollent trecentis milibus talentorum & sexties quater decies centenis milibus & octigentis milibus conficiet duo septuaginta milium milia ducatorum.

Si uero argenti pondus ualet septem aureos erunt quatuor & octuaginta aureę monetę qua hoc tempore romani utuntur milium milia. pari modo

siplus minus ue ualeret argenti
pondo.

Valebit igr̄ talentum libraꝝ qua-
draginta simultiplicet' libra p senarium nūm ducatos ducẽtos & qua-
draginta si p septem facta est mul-
tiplicatio ualebit talentū quadra-
ginta libraꝝ ducatos ducentos &
octuaginta. huic nūo ꝯdicere potest
nemo.

Si uero sit talentum septuaginta pō-
derum adde tres ex quatuor ptibꝫ
li modo st̄ q̊draginta: adde triginta
& multiplica s̄m ualorē ãgenti &
hēbis reꝝ quas scire cupis cogniti-
onem. Nam si argenti pōdus ualet
ducatos sex talentum ualebit

ducatos quadringentos. xx. ſi ualet argentum septem talentum ualebit quadrigentos nonaginta & ſi talenti pondus augeretur aut diminueretur par est multiplicationis ro.

Hoc de talento argenti. pariter dicendum est de auri talento. ſi librarum numerum tenuerimus & auri pretium. verbi gratia: ualet auri talentum quinquaginta libras: ualet auri pondus nonaginta ducatos: erit talentum quatuor milium & quingentorum aureorum: multiplicata ducatorum numerum per septuaginta continebit talentum ſepties decies nonaginta qui numerus conficit tricentos & sexmilia ducatorum. hinc

Talenti mo/
mentum.

facile pgredim̄ ad omnē nūm: nā
talenta septuaginta librarꝫ centū
erunt sexcenta & triginta ducatorꝫ
milia: pari modo de aliis nūis mul-
tiplicandum est. hoc totum exē-
citatio calculi conficere poterit. nc
q̄ ex maiorꝫ auctoritate inuenio dis-
serendum est.

Talentorꝫ nūs q̄ darius p filie ei do- Darius
te Alexandro dabat nec uerisimilis Alexander macedo
qd̄ p multis uisus est: ac fide maior.
sed qd̄ est ap̄ iustinum rem obfirmat Iustinus
ubi se tm̄ auri darius daturū Ale
xandro pollicebat̄ q̄tum uix capet
macedonia. his rebus fidem ad
hibentes nihil est quod negare pos-
simus.

plutarchus talentū duodecimam
ptem uiginti quinqȝ milium nūmo-
rum ī uitis esse confirmat.

Si nūmi argenti st᷒ talentum erit
duoꝝ miliū optuaginta & tres si
nō aurei st᷒ eodem nūo ēt confirma-
bimus. A. Gellius de noctibus ac-
ticis equū īquit Alexandri nomi-
ne bucifalās talentis duodecim
fuisse uenditū q̄ st᷒ nr̄i eris sexcē-
ta & duodecim sextertia. ēgo unū
& quīqginta romani ēris sextertia
talentum ɔficiūt. Ego uō q̄tum
coniectura pcipere possum ita rē-
puto.

Signatum ēs romanum monetā
appellari q̄ nos moneat q̄ rōe ui-

Aulus gelius
Alexander
Bucifalas equus

uenduz ſit. ītē nūmuz á nūo dic-
tum quin et denarium á decimis
ut á deno nūo dictuz. ut Varro re- Varro.
fert. qui hītum á ſiculis denariuz
confirmat, ap̄ quos moneta erat
quę nūmos decem ualebat. ſit et
q̄nāios & ſenāios q̄ sex ut quinq
valerēt nūmos. hoc idem in sici-
lia seruat. ut decem numi argen-
tei aureaz monetam conficiant.
qđ ſi ita eſſet unā & quinq̄gīta
Libras talentum contineret. q̄ ſe-
no nūo diſtributę ꝯficerēt duca-
tos sex & tricentos. hoc facile ī-
telligi potit. si prius cognouerim⁹
argenteę monetę precium cuius
copiam cum uoles hīturi ſumus.

Hec habui q̄ de talento & sextertio
dicerem: alii fortasse dilucidius; sꝫ
haud facile mea sentētia pronun-
ciam accipient. Tu humanissime
mi pollio cum meliora inueneris
poetę tuo porcelio īpartiare.

Finis

Il molto perdonar fa, che i deletti
Vadano in sumo: et mai non si ritrahe
Il peccator,

ORTHOGRAPHIAM
EX QVATVOR Gram-
maticę ptibus unam ēē
nemo inficiatur.

Eſt enim orthographia quę prebet rectam ſcribendi rationem. inuenta max^e pp celeriorem linguę motum. ut euphonię .i. bonę ſonoitatis gr̄a. ut attinet ut cauſa drię ut que ſine diphtongo coniunctio ē cum uo diphtongum accipit nom

ēe ostendit ut quae.

Lr̃a que est minima ps composite
uocis in diuidua: aut addit' ut gna-
tus pro natus. ut priscian' ait & ē
prothesis figura. & uenetie pro ene-
tie; ab eneto rege: aut mutat' i or-
thographia ut facio inficio: aut de-
mitur ut amitto ex ab & mitto,
.b. remota: aut intercipitur eupho-
nis cā: ut redeo pro ereo, & am-
bigo pro amigo, dauus p dauis: pa
uo pro pao.

Literarum alie uocales sunt, alie
consonantes. uocales st' sex.
Latine quinq; .a. e. i. o. u. una
greca est quautimur in grecis

Dictionib;

dictionibus. y. uocales dicte sᵗ q ꝑ
sᵉ uocem plenam faciunt.
Consonantes sunt sex et decem. quarum
nouem sᵗ mute q respectu uocali-
um parum sonent. & incipiunt a
se & finiunt in uocales. ut. b. c. d. f.
g. K. p. q. t. pret. f. que incipit a
uocali: sed ideo est muta q2 nō in
uenit terminabilis. & pro muta. i.
pro. ph. ponitur in grecis dictioni-
bus. nam greci carent. f. et q aduic
ta mute post uocalem breuem, co-
mune facit syllabam, ut refreno
refringo. Xogi. in sexto auidus q2 re- .Xogilius.
fringit cunctatem. et quia gemi-
natur in preterito ut fallo fefelli q
res sᵗ mutarum potius q semiuocaliū.

Semiuocales sᵗ sex q̄ á uocali incipiūt:
& in sᵉ ipās desinunt ut. l. m. n. r.
s. & x. quā á greco conuitimus illi e
nim xi nos p̄ anastrophen .i. p̄ conuu-
sionem ix dicimus.
Z muta est. pro q̄ antiq dup̄. ss. po-
nere consueuere. ut patrisso matris-
so p̄ patrizo & matrizo de qua post
dicemus.
H non est lr̃a: ſ aspirationis nota: ca-
ret enim potẽte: licz in alias lr̃as
commutetur. nā tria acciduñt lr̃e
nom̄ figura & potestas p̄ q̄z lr̃a dr̃
esse littera. Tria sᵗ accidentia littere
Nunc quo pacto lr̃e mutent̃ de
mat̃ addant̃ aut intercipiatur se-
riatim uideamus si paucla prius

de aspiratione disserantur: de qua magis
magisqz oẽs grãmatici solent ambiger.
Aspiratio .i. h. nihil per se ipa sigcat, sz aduuc-
ta lr̃is mutat xborum significationẽ, ut
ara, ut prisciano placet qn est deorum — Priscianus .Ara.
producit .a. nõ aspirat & circumflec-
titur: qn uõ est põcorum stabuluz, cõri-
Amo — pit quatur, & aspirat: & preterea a-
mo sine aspiratione manifestã hẽt
significatoem. qn pro decipe ponitur
aspirat ut hamo & in hamus.
Preceptum — H pot oĩb uocalibus anteponi ut ham
heremus hies homo humus sz in
eadem sillaba nunq post ponit uocali
bz. sz si obiceret de his iteriectionib
.Vah .Ah Eh — uah. ah. & similib. ut psci. uult q (dicenduz ẽ) — Priscianus
st apocopate dictones .i. de qbus ultima

lra abijcit nam integre st. vaha/
aha ehe.

Peceptu prisci. In latinis dictionibz nuq aspiratio
seqt consonantem. sm prisciani

Seruius sniaz. Seruius uult pulcher aspira-
ri: preterea orchus & sepulchrum.
ap ueteres ut idem ait Seruius aspi-

A. Gellius rabant q i in monibz no suatum ee
testat. Lachryma ut A gellio placet
aspiratione recipit & p y scribit.

Preceptum Notandum q post plures consonates
in eadem sillaba no ponit aspiratio
s3 in diuersis ut pirrhus.

Preceptum Aspiratio nuq in principio sylle
ante ponit consonanti.

Preceptum Aspiratio plus sonant cum post po-
nitur, q cum an ponit, q si remo-

uetur a uocali no tollit uim sig-
ficationis: licet uitium facere ui
deamur: sz si tollat a consonatib;
uim et significationis auferimus.
Nota q si aspiratio tollat ab r non
minuit significatione: qr ut ps
ingt plus sapit uocalem q muta:
& in est q greci hnt singulas fi
guras pro mutis: cum h na pro
th nullaz figuram hnt i thita
p ph habent i phi pro ch hnt χ
i chi: p rh nullam figuram hnt
qr ut andiximus h no coheret tre
r tantum qtum mutis.
Item notandu q in grecis dcomb;
aspirato seqt quatuor consonates.
vz c pt r ut chremes phitius

Priscianus

Pret grecor

Preceptuz

thraſo & pyrrhus.

Preceptū

Omnis ps orois aſpirat preter ꝯnē
& prepoſitionē. ut homo habeo hn̄s
hec heu. hic. Quidam grāmatici ma-
gis opinione ducti q̄ ueritate aſpi-
rant has interiectioēs in fine papeh

Priſcianus

& proh: ſ3 longe erant a priſci. ſnīa:
& a uero. Dicit enim priſci. has
dictiones circūflecti in fine ad drāz
euitandam quam illi inducunt un̄
ſcribi debent papé et pró & proferri
accentu circumflexo. preterea ꝯ eos ē
et ratio euidens: quia nulla prepoſi-
tio aſpirat in fine. ut. s. comemora-

Philelphus

uimus. qd eſt omnino ꝯ philelphi mei
opinionem.

H tranſit in. s. ut hemis. ſemis hepil-

lum ſpillum ut teſtat᷑. Seruius hep- Seruius
ta ſeptem. hex. ſex.

Transit in f. ut Seruius refert ut faliſci proheliſci. febris pro hebris. & loco aſpirationis ſubit x. ut ueho uexi: traho traxi. Non inuiā tgr ſi ī aliq̊ in met᷒. h. h̄t mutē uim. Virg. Virgilius in primo post habita coluiſſe ſamo huc illius arma, id in Buccolicis addam cerea pruna, honos erit huic q̄ȝ pomo.

Sedulius uir humilis meſto defix᷒ Sedulius
Lunā uultu: nūc de aſpirandis dictionibȝ diſſeramus.

DE DICTIONIBVS aſpirādis

Dictiones Latinas quas aſpirandas inueīmus, nō nullis et ex grecarū

additis siue in principio sint siue
in medio dissertamus. Si q sint que
restant exercitatores copabimus: nā
enim verba infinita pené sunt:
q grecis ne ipi qdem cum depdita
sunt scirent reddere roem. hec i-
gitur aspiranda in principio nota-
bimus sb' qbus & deriuata compo-
sita & ppria intelligamus.

Haurio
Habeo
Hamus
Hasta
Hara p stabulo pocoꝝ
Haustus
Habene
Hamatus

Haſtator
Hauſter
Haſtriger
Halis fluuius
Haruſpes diuinator
Halo halas
Harpia auis eſt mõſtruoſa.
Hanetum herba eſt.
Habitudo .i. pinguedo habitus
Seruius Harena ab herendo nã ab areo nõ aſ-
piratur Seruius.
Hadrianus imperator fuit.
Herus.
Heros.
Herma .i. caſtratio ut capitellum
illud quod .s. colũnas ponitur.
Hebeo.

Herba
Hebręus
Hermafroditus hō utriusq; sexus
Hesperus stella est
Heus uocandi aduerbium
Hei interiectio dolentis
Hemis p semis
Hex sex
Hepta septem
Heu
Helia pro nōie mulieris
Helius pro nōie uiri
Hedus
Hesiodus.
Hereo heres
Heri
Helluo .i. gluto gerro uorax.

Heremus
Heremita
Herenius p̄um
Hecthor
Hercules
Hernia .i. brulla
romane
A. Gellius Helluari .i. plolorare A. gellius.
Hallucinari.
Hircus .i. caper
Hyems tempestas
Hiena bestia q̄ cōcubit ut mas & fēia ī africa nascit̄.
Hiare .i. apire
Hirtus .i. hirsutus
Himnus cātus cum nn̄ sc̄bit̄.
Hic aduerbium.

Hic hec hoc pronom̄ & his ī ptri.
Hermula .i. statua sine manib₃.
Himen nuptiarꝫ deus.
Histrio ioculator.
Hilaro .i. hilarꝫ & letum facere.
Hirna .i. salcitia.
Hiades stelle pluuiose.
Hinnire pr[i]ium est equorꝫ.
Hypanus.
Historia.
Hister fluuius.
Hispidus.
Hibernia.
Hibla mons sicilie cui habundat apes et flores multi — Hibleus locus habens m[u]ltas apes.
Heliades sorores phebi.
Hiulcus .i. diuisus.
Hisagoge .i. inductiones.

Hyppollitus.
Hypocrita ſimulator uitę
Hieruſalem urbs.
Hibernus.
Hileus centaurus.
Himella flauius campanię.
Hircania regio eſt. cui tigres habundant
Hippomenes herba uenenoſa ē
ut id qd colat exuulua iumenti.
cum prurit libido, ut caro q̄ na-
ſcit̃ in fronte pulli cum naſcit̃.
& facit ad amorem qua ſi equa nō comederet nō nutriret
pullū ſuū
Hidrus aq̄ ſpens.
Hippos virus q̄ ſtillat abequaꝝ.
ī guine.
Hirſutus uilloſus.
Hirq̄ ·i· octoꝝ anguli.

Hilla ſalcitia ut hīna.

Hilus medulla ferulę ut pene.

Hyero tyrandus ſiculus fuit.

Hyera inſula eolia.

Hyeronimus } recipiunt y. i

Hieronyma } penultima

Hilaris hilaritas

Horreo

Horror

Hoſtium quia hoſtem morat' ut ab
ore et nõ aſpirat'.

Hoſtire .i. equare un hoſtis que opor-
tet ꝑ equitate pugnare.

Hoſtia ſacrificium qn̄ itur ad ho-
ſtes ut ut ait ouidius qn̄ ſt domi-
ti hoſtes.

Holſo ut qdã uolunt.

Hodie.
Honoro.
Honor
Holocaustum sacrificiu[m] q[uo]d offertur
& igni [con]sumit[ur]
Hornus arbor est
Honestum
Honestas honoris status
Seruius Honustus aspirat[ur] ut Seruio placet
Priscian[us] est enim is cuius honus honoris
Virgilius est. Xog. in p[ro]. spolys orientis honu-
stum. Si onerat[us] no[n] aspirat[ur] est e-
nim quocunq[ue] pondere oppressus.
Varro Varro utrunq[ue] ab honere dici p[ro]-
bat & sic neutrum aspiraretur.
Hospes } q[uam]uis multi neget tamen pa-
Hostis } tru[m] doctoru[m] [et] recentiorum cum aspiratione
accipiant

20

Humo humas
Humus
Humanus
Humerus
Hui^9 huic huc id est hui.
Nihil | que carent c an h qm
Nihilum | in latinis dictionibus ut
Mihi | prisci. placet nunquam as-
piratio sequitur consonantem. in grecis
uero ut ante diximus post ponitur quatuor
tuor videlicet p. c. t. r. nisi sint pul-
cher lachryma orchus anchora
& sepulchrum: quibus hoc tempore uti-
mur. anchora quod nomen apud grecos non
aspiratur ut refert Seruius.
Thesalia
Thorax

Priscianus

pulcher
Lachryma
Orchus
Anchora
Sepulchrum

Seruius

Thirrenus

Ihesus sm quosdaz nom erit tsilla-
bum nā si .I. sit ɔsonum eēt ɔ̄ re-
gulam q2 aspirato nō seqt ɔsonā-
tem. q aūt sit bysillabum probat
sedulius in met°. h tantū saluari
pōt p sineresim. nā due sillabe in
unam coniungunt sic dij. virg. Virgilius
in vi. dij qbus impium est aīaz
umbre qz silentes:

Anchora sm latinos ut dictum
est: greci uero negāt posse aspira-
ri ut seruius testatur. Seruius

Xanthus fluuius Troianus

Erichthonius post. c. et post. t. re-
cipit aspirationē ut prisc. placet. Priscianus

Rhesis

Rhetor
Callimachus poeta
plutarchus Rhetor
Arachne mulier.
Lachryma
Sepulchrum

Virgilius

Ahenum manu Virg. in . ij . muetum est aspiratū, & ahena undantia flamis. ut A. gellius refert.
vehemens
Inchoare
Prehendo
Schola
Dāphnis homo
Philosophus
Orthographia.

Charta

Chorda pro fide cythare ad drãm plris huius nõis cõ ut q grecum ē.

chorea.

cathena ſi grecum eſt ut philel-
phus putat. ſʒ melius dicta eſt catena ſine. h. q capta teneat.

Cohors

chryſtus qd nomen tribus grecis lrĩs breuiat xpc. i. ch. r. ſ. (chi ro ſima) greci dicunt chi ro ſima.

Chryſanthrus unde eſt in epi-
Tehryphona grãmate. Scipi-
onis. Lapide chryſanthrus tripho ſe alumne memorie cã. Triun-
phus q nom. h. in ultimã ſilla-
bam ut priſci. ait tranſtulit.

Chremes
Thraso
Triumphus qd nomē. h. in ultimam
sillabam ut . pris. ait, trāstulit
pyrrhus
Trahit
Schyla insula ut piculum ī marī cā
labro
Schylaceum piculum in mari est ā
Virgilius. lud ā silla . Virgilius . & nauifragū
Schylaceum.
Vehit
Nothus . i . uentus, quod mlti greci &
constantinus grecus p doctus grē aspi
rari negat.
Preceptū Et notandum quod hic intelliguntur
omnia q componūt ā dcoibus īcipiētibus

A b aspiratione

ab aſpiratione ut ab hoc uerbo here-
o i. hereo. ab habeo prohibeo: Hortor
cohortor Hõreo abhõreo etc̃ huiuſmo-
di p̄ter compoſita ab hoc pronoĩe. hic
hec hoc q; ſ3m. priſ. ãmouet aſpira- Priſcianus.
tionem ut iſtec p iſtahec & poſtac p
poſt hac multi tñ huic priſciani ſniã no
aſſentiũt nos uõ cum priſciano ſe-
timus.

Notandum q aſpiro & abundo nõ Preceptũ
aſpirant; qz nulla p̄poſitio aſpira-
tionem recipit contra apulegiũ
Item ortus non aſpirat; nã ab
orior ũbo uenit ɔtra philelphũ ph. l.
q differentie cauſa aſpirari uult
huius p̄ticipij ortus ta tum. id
ẽt ɔ focam q de hac re non recte phocas
iudicauit

Item notandū q̄ hic nō poſſunt
claudi uirorꝫ mulierꝫ. & locorū
nōia quorꝫ cognitionem exercitatio
comparabit. De līis
Nunc de litteris diſſeram⁹ & pͦ de
uocalibꝫ de in de mutis ultimo lo-
co de ſemiuocalibꝫ agiam⁹.

Expoſitio līe Littera ē ut ſ͠ dixim⁹ minima
ps uocis compoſite q̄ ſcribi pōt indi-
uidua .i. q̄ conſtat ex compoſitōe
līaꝝ. minima aūt q̄tum ad com-
poſitionē uocis līate.

Dicit͞ aūt līa q̄ſi legita quia legē-
di it͞ prebeat. & ē ethimologia. ſꝫ ꝑ de-
riuationē dr̄ a lino .nis. q̄ eſt ma-
culo. las. utꝗ in ꝑ unū .t. ſcribi debꝫ
de arte. qdam duplicant. tt. ut pͥma

sillaba positione producat. si rettu-cerunt
lit reppeit, rellige, relligio littus
hec i met° magis q in soluta oroe
ualere uidetur.

Littere et elementa uocant ad ele-
mentorum similitudinem nam sic oe
copus oficit elemetis coeutibz. sic
ex lrarum copoitione oes dcoes com-
ponut.

Int lraz & elementum hoc intest Dro
q elementuz dr pronutiatio sz lra
est nota .i. figura pnuntiationis:
& uelut imago qdam uocis lrate.
sz p sepe ofundunt cum enim dr
aii. p. no pot star q. no de lris sz d
elementis .i. d pnutione intelligimus.

Lrarum alie mutant ut facio ificio. Preceptu

ago exigo alie abijciunt ut asto ex
ab & sto: oscurus ex ob & cura asco
do ex ab & condo. alie incipiunt
ut ambesus ambages qb; incipi-
t .b. identidem cui incipit .d.
prodeo redeo qb; incipit .d. & qb;
an comemoravim⁹ Alie addunt
ut uenetie pavo Davus.

Ap veteres ut inqt quintilianus
nulla erat consonantium muta
tio q dm mueta est pp celerio-
rem lingue motum. ut dixi ca.
ut euphonie bone sonoritatis gra
ut supra comemoravim⁹.

Dup est lrar mutatio .s. sbal &
accidentalis. sbalis est qn una lra
sbatr mutat in aliam ut gigno

asto
oscurus
ascondo

uenetie

Quintilianus

De mutatione lrarum

genuj. Accidentalis aūt qn̄ in e-
odem declinio uocalis nunc pdu-
cit⁊ nc cōripit⁊ ut lego legi.

De vocalibus De ꝯversione

A cōrepta ūtit in productam, ut fa-
ueo faui. uertit in e, breuem ut
pco pepci; ūtit⁊ in e, productaz ut
frango fregi, ūtit⁊ in i breuem ut
amicus inimicus.

A producta ūtit in e, pductam ut
castus incestus. alitus anelit. apt
i ept9, uertit in o ut marmur
marmor & in u ut salsus insul-
sus.

De ꝯversione

E cōrepta transit in productam ut
lego legi. trāsit i a, breuem ut re-
or ratus. trāsit in i breuem ut
moneo moītus. lego diligo. trāsit

i o ut a/tego toga q antiq maxie
fuabant ut amplocti p amplecti
Teren: uorte pro uerte Terentius in echy
ra pij quid agam: q me uorta tran
sit in u ut atego tugurium.
Apud ueteres qn non secuntur n e
d e. i gerundijs ul' pticipijs ubor
tertie giucationis sepe u. p. e. lra
positum inuenitur. ut uertundum fa
Teren: ciundum q est ppe coicorum. Terentius
i eunucho pfecit sibi ut inspiciundi
eet copia pro inspiciendi.
De y lra I qn q h't uim simplicis gsonatis
& media ee ondit. id fit qn po
nitur in pncipio dictionis ut iuuat
iuno. qnz h't uim duplicis . i. qn po
nitur inter duas uocales ut maior

peior, & tunc põitione producitur.
Antiqtas ũo p̃ binum .y. scribebat
ut peiius & primũ .i. cum p̃ma
Sillaba s̃m cum s̃a syllabicabat̃.
& erant ɔsonãtes pompei aũt uul
tei p̃ triplex iii scribebant q̃r p̃mũ
& s̃m erant cõsonantes ultimum
ũo uocales id ex nr̃a ɔsuetudine
abolitum est. Fallit in ɔpositis q̃ bre
uiat̃ ut bijugus. Non tam pre
cipiti bijugis certamine cũrus. Fal
lit in possessiuis noĩbus & prijs.
in .p̃. Ecce trahebat̃ passis priameia
uirgo. Idem .ĩ eodem Arma uirũ ꝗ cano
tabuleq̃ & troxa gaza p̃ ũdas hoc
a prisciano p̃termissũ miror.
Nota q̃ i, & u, q̃n nõ s̃t uocales abusiue.

peiius
pompeiij
Vir.
Vir.
Pris.
Preceptũ

dur consonantes cum non sonet & neque
incipiunt a se, neque in se desinant: quo
mediae potius appellandae sunt quam dae
iure uocis sunt uocales iure uero pote
statis sunt consonantes. hoc ego a nul
lo integre audictum inueni. De ylva

I transsit in a, ut genus generis genera
tim. transsit in e ut fortis forte. tran
sit in o, ut saxum. .i. saxosus. transsit
in u more antiquorum ut libens lubens
·Teren· in formione ut lubet ludas li
cet.

I consonum ante us· remanet consonum
us abiecta, ut huius huic, cuius cui,
pompeius pompei: sed ei ad dictionem hei
interiectionis. quod monosyllabum etiam
aspiratur Virg. hei mihi qualis erat.

Virgilius

Notandum q mlta nōia q̄ cum uēbis
aut pticipijs componūtur mutāt ex-
tremā syllabam in .i. breuem ut nti &
gti dntis exēpla ut arma armipo-
tens. cā causidicus: tibia tibicen
in ultima & producta: nā a mutā-
tur in .i. & scribitur p binum ij. & pro
duc penultimā. d gtis exempla. ut
magnus magni magnificus vir ui-
ri uiripotens: paricida p simp. r. a pa- paricida
ri cōponitur, s3 euphonie cā additur &
dicimus parricida: sed aliq dnt a pre
dici & tunc .t. mutatur in .r. & fit pa
ricida p binū .rr. alij dnt dici a pa-
rente mutata .t. in .r. fca concisione
& dicimus itidem parricida. ut vult p̄s.
Quedam st tn q alit fuat compositoem

anceps
menceps

ut auceps .i. aues capiēs. menceps .i. m-
te captus: & eaq; ex duobus rectis
componūtur integre ut res-publica.
uel ex recto integro & obliquo ut pr fa-
milias castrum maris plebis tribunus.

De o lra

O uocalis ap aliquas Italie ptes anti-
quitus non hebatur sz loco eius ponebant u,
ut funtes p fontes acherūtez p ache-
rontem.

De O lra

O transit in a, ut creo creaui. trāsit in
e ut tutor tutela. apello pro appollo.

Pompeius Festus

ut pompeius festus ait. bonus bon
trāsit in i, ut margo marginis: transit
in u, ut uolt p uult. hoc p huc. virgil.

Virgilius
Terentius

in octauo hoc tūc ignipotens celo descē-
dit ab alto. Terē. in adelphis me uolt
pro uult. Et nri greci ēminati in os n

neutri ſint gn̄is in us t'minant' apud
Latinos ut cipros ciprus, delos delus
ap̄ uetuſtiſſimos o, in u tam ī primis
q̄ in mediis ūtebat' ut funtes pro fō-
tes acheruntez pro acherontem. lucre-
tius. nec thitios uolucres ī eunt a-
cherūte jacentem. De V lr̄a

V apud uetuſtiſſimos in multis ualie
ptibus nō habebatur ſ3 loco eius o, po-
nebant ut papirianus ait in libro q3
ſcripsit de orthographia ut polcrum
p pulcrum. poblicum p publicum. idq3
Max̄ ſi u, āncedēt ɔſonē ut uolgus
Terentius in eunuchus ſine me hoc effu-
gere uolg' qd̄ male audit mulier.
V Tranſit in a, ut uered' ueredarius.
tranſit in e, ut deierat p deiurat.

Papirianus

puni? g?

Terētius

Terẽtius

Terentius in eunucho deierare pos
sum hunc nõ uidisse his sex aut
septem mensibꝫ proximis. Transit
in .i. ut art9 artitenens. transit i o
ut robur roboris. qñꝫ amittit uim
tã uocalis q̃ꝫ consonãtis. & hoc cũꝫ
ponitᵘʳ mtᵉ q & aliam uocalem. ut li
gua laqueo. ut mtᵉ. s. & uocalem i
his maẋ dictionibꝫ suadeo, suauis, su

Virgilius

etus, suesto. Xogꝫ. i vºi insuetum
pᵉr gelidas enauit ad artos. idem
in ·iiº· precipitat suadentq cadentia side
ra somnos. prisci. ait sequẽtibus a,

Priscianus

ut, e, ꝫ falsum est cũ fallat hec eius
regula in pnoie suus sua suũ. sueᵘᵗ
qd ab eo pretermissum miror.

V uocalᵗ transit in consonantẽ. ut gaudeo

gauisum & euangelium q̄d ab eu tū- : i angelos
sit q̄d est bonum dr̄. pari modo u, ꝯ- nuncius :
sonum uertitur in uocalem ut sol
uo solutum. uoluo uolutum. faueo
fautum. v. q̄nq ponit̄ int̄ c l. in gre-
cis noib; ut exculapius p exclapius.
q̄nq; int̄ c m. ut alcumena p alcme-
na. De V l̄ra

V trāsit in b. ut celebs. i. celestem
uitā ducēs. ponit̄ et in dictionib;
grecis loco oy diphtongi ut moysa
musa. & moyses p muses. q̄nq addit̄
euphonie grā ut dauus. pauo. & h̄
in medio dōis. Addit̄ et in princi-
pio ut uenetie pro enetie ab ene- Enetus rex
to rege. uelia p elia. est enim loc᷒
paludib; cīcumdat᷒ quas greci ut sui᷒ fecerunt

Virg:
Pris:
·uestis·
·uespera

testatur bele dicunt. Virg. potius quod
regre uelinos. quamquam more grecorum ut
ait. prisci. nihil significat ut vestis ves
pa pro bestis et hespa v. et apud
eoles saepe obtinet locum de f. et quia f. loco
aspirationis ponitur apud illos, ideo nos
u, ponimus ad aspiratem uitandam

Teren:

Terentius in andria. sine inuidia la
udem inuenias et amicos pares si
nusi tribrac est tria u, loco h, ponitur

Pris:

ut. prisci. primo libro testatur. v.
habet quamquam uim duplicis consonantis
in preteritis perfectis et plusquamperfectis ut
audiui audiueram nam v. remota
, litera breuiatur. idem inter eoles fa
cere uidetur. nunc de consonantibus disse
ramus. et primo de semiuocalibus si

uocales p se ancipites ee ante mel-
lexerimus. nā posite in dictionibꝫ & . Preceptu.
adiunctę cōsonātibꝫ cōripiunt' &
producūt'. De consonantibus

L mutat' in x. ut mala maxilla
uelum uexillum paulū pauxillū
trāsit in n. ut tabula taberna.
L triplicem sonuz h̄t ꝰꝫ exilē me-
dium & plenum exilem si in pn-
cipio dictionis ponatur. ut lux
clarus medium si media syllaba
finit in l. & sequēs incipit ab ea-
dem. ut tellus plenū qn̄ in fine
ponit' dictionis ut animal mel.
m M transit in n. sequentibꝫ. d. c. t.
q. f. ut tātum tantundē idem
idem tidem num nucubi nūqs nūq

am ancisus & anfractus

Preceptũ Notandum q am qñ componitur cuz dictione a vocali incipiente interscipit b. ut ãbedo ambesus ambio ambustus nõ q am prepositio inseperabilis ẽ & sig circum ut ambio .i. circũeo.

De literis que interscipiuntur

Litere que cã euphonie interscipiunt sũt hec. b. c. d. l. p. s. t. u. ut ambio ex am & eo interscepta. b. sicubi ex si & ubi. prodes ex pro & es. obliquus ex ob & equus. emptum ab emi. dirimo ex di & emo. obscurus ex ob. et cura. obscena ex ob & cenũ. idẽtidem ex idem idem interscepta. t. & bouis pro bois, dauus pro daus pauo pro pao.

Litteræ immutabiles in casualibus sunt. l. n. r. c. t. ut cæsar cesaris, sal salis nomen nominis, caput capitis, alec alecis lac lactis dicitur quod ideo accipit. t. quia apud uetustissimos hoc lacte proferebatur lac

De M littera

M M in metro plerumque remouetur si sequens dictio incipiat a uocali. Virgilius. Vir:
in primo Illum expirantem transfisso pectore flammas. plerumque diximus quod antiquissimi non semper subtrahebant M. Ennius in annalium. Insignita ui- = Ennius
rum tot milia militum opto.

M M plurimum sonat in fine ut tem- plum, obscure in principio ut male. me- diocriter in medio ut ambio ambulat hoc plinius. Plinius

Circum pposi̇tio qn̄ componit cum
uocali scribitur & nō profertur s3
Pris. prisci: circū eo p circuo & circū ago
p circuago. s3 multi ita profert ut
scribit ne incidat ī pronuntiationis
errorem. De N̄ lr̄a
N in principiis plene sonat ut nullus. ex
ilius in mediis ut rana prius. ple-
nius in vltimis ut flumen nom.
N transit in .g. ut ignosco ex ī &
nosco. sic ignauus anauis ignarus
Cicero ānarus, ut cicero refert in lº orator
ad brutū in scribit Cogno-
sco ex cō & nosco trāsit in .l. ut
unus ullus, bonus bellus. colligo
illido ex con & lego ex in lędo. ūtit

ēt in ſequētibꝫ . b. m. p. ut imbuo
impator īmuto . Trāſit ī . r. ut cō-
rumpo ex ꝯ & rumpo, īruo ex ī &
ruo. transit in . ſ ut ſcindo ſciſſus,
ſindo fiſſus, Tranſit ī t ut canis ca-
tulus. Trāſit ī c. ut ecqs p enquis.
Saphos ecquid ubi aspecta est studio - Saphos
ſꝫ tra dextrę. Tranſit in u, ꝯsonā-
tem ut ſino ſiui. p̄terea qn̄ cōponitur
cū dictōe īcipiente a uocali . n. abi
citur ut coeo ex ꝯ & eo. fallit ī
uerbo comedo ubi mutatur in m,
pp celeriorem lingue motū & ſyl-
labicatur cum ſequēte ſyllaba &
cōripit pmam. De R. lra.
R ut ſupra diximus latinis dictōibꝫ
aſpiratōi nō iungitur nisi sint hęc nec ēt nunc

Pris: orchus sepulcrũ lacrimę & pulchr-
tã & si. pris. de his nllam faciat
mentionem. sꝫ inueniunt aspirate
Seruius A. gellius ſm seruium & Agellium qui ita
ueterum auctate ꝯfirmarũt. Jngrecis
aũt ut in primis sillabis ut in me-
dijs ĩuenit aspiratio geminata. r. r.
Vt s̃ diximus post quatuor ꝯsonã-
tes. c. t. p. r. ut rhetõ, & rhenus
Thraso Tirrenus. chremes pirrhus
philosophus. R. transit ĩ. l. ut ni-
ger nigellus. ũbra umbrella. Trã-
sit ĩ. s. ut honor honos Arbor ar-
bos Transit in duplex. ss. ut uro
ussi Trãsit in. i. consonantem ut
sero seui Trãsit in. n. eneus p de-
Ouidius rem. Ouidius pmo metamorpho

metamorphoseon

ſeon. Tertia poſt illam ſucceſſit ae
nea proles. De s. lra
S tranſit in m, ut diminuo p diſmi
nuo. Terentius in adelphe diminu
etur t cerebruz. tranſit in n. ut
ſanguis ſanguinis tranſit in r.
ut curſus curriculus trāſit in x.
ut piſtrix p piſtis. mōſtrum mar
mum eſt. qn habet piſtricis ſꝫ ſi
piſtris ē gtus p enee naui in
telligimus. tranſit in d. ut heres
heredis. trāſit in t. ut ſalus ſalutis
u. gſonās ītcapit & q cā euphonie
iungit & ut bos bouis p bois. & ap
ueteres uim ſuam frequent āittit. Virgi.
xogſ in. q. znt ſe coiſſe uiroſs &
decernere ferro. īterdum abijcitur

Teren:

seqte coniunctione ne cum apostro-
pho .i. cu qersione ut satin p satis
ne. Ter. in andria satin sanus es.
scin p scis ne. Ter. eunucho scin si qn
illa metocz phedrie facit. Ite qnq
abijcit ut dispgo ex dis & spargo.
dispolio ex dis & spolio. ut prisci.
placet. Itm in grecis prime declinatois
pleruq desinentib i as abijcit s. ut
birias biria chereas cherea. ptea p
aspiratoe i grecis pleruq ponit ut
muha p musa. idq fit ut prisci.
ait pp cognatoem qua secu ht. na
& aspiratio p s. uertit ut heis p
semis. hepta septem. & intcipit in
obscur & oscenus de qb post dicet

obscur9
obscenus

ranſ ꝑpoſitio qñ cuz uocali cõponit
nihil abijcit ut Tranſeo. ſꝫ ſi cõpona
t cũ dictoĩbꝫ ĩcipientibꝫ. a. d. ut. n.
ut. i. cõſonãte abijcit /ns/ ut tra
no ꝑ tranſno. trado ex trans & do
trãiicio & ex trãs & iacio. cum alijs
ꝯſonãtibꝫ nihil abijcit ut tranſcurro
transfero trãſucho. De x lr̃a
X h̃t uim duplicis conſonãtis . cꝫ
cſ ut gs. ut nix nucis. lex legis. x.
trãſit in. u. cõſonãtem ut nix niuis
tranſit in. ct. ut nox noctis ſupel
lex ſuppellectilis. ſꝫ hec ɔ̃rã declina
ri uident. X ſubijt loco aſpiratoĩs
ut traho traxi ueho uexi. trãſit ĩ
f. ut efficio ab ex & facio. effero
ab ex & fero. x. iuncta uocali ĩ

cōpositōe remanet integra ut exeo
exigo exalo. Itē remanet īteḡa cum
quatuor cōsonātibꝫ c. p. s. t. ut ex=
cipio expecto exāguis exeqr. extra-
ho. et sequēte q. qꝛ eandem uim ħt
cū tra c. ut exqro ḡci remouet s. p̄
cedente x. ut expes exege. Qntilia-
nus ī uerbo expecto nihil abyicit ut
ħeret dria cum uenit ab ex & spec-
to & qn cōponit ab ex & pecto. priscian
rō melior uidet ut et ōthographie rō.
nā si. x. ħt uim c̄ et s. ut de g. s. tc
geiaret. ss. p̄cedente ꝯsonāte qd ab
surdū proculdubio ē. nā neq geinari
pot. ss. p̄cedente consonāte nec aliq
consonās geiabit p̄cedente cōsonante.
qcumq igit integrā fuat compositione

Quintilianus

Pris.

Priscianus

ab ex & dictione incipiente ab .s. ut
exsul exsurgo hij mea qd snia cu ar
te no sensiunt. & uideri malut q
ee docti. pstim cu mt rusticos &
idiotas phari nolut. x. remanet
et integra i hac dictoe exlex. in
alijs inmutis abycit ut ebibo erua.
multi tn ab e. no ex coponi nolut.

De B Lra

B transit in c. ut succurro ex sb &
curo. transit in f. ut suffero ex sb
& fero trasit in g. ut suggero ex
sb & gero. trasit in m. ut summit
to ex sb & mitto. trasit in p. ut
suppono ex sub & pono. nubo nupsi
scribo scripsi. & ideo in his ptitus tra
sit in p. q2 b. neq an s. neq an t.

i eadem syllaba stare pot. apud ue-
tes b, nõ transibat i p, ut sbes pro
spes qđ arimini inuenim̃ i epigrã
mate p uetusto hoc usu. fortuna
inuisa est sbes e frustrata iacetez.
et rare erant traſs mutatões ut
adpono & nõ appono subgero & nõ
suggero sic submitto sbpono & reli
qua. Transit in binũ ss ut psci. mgt
libro nono ut iubeo iussi. transit in
simp. s. ut asporto ex ab & porto as
pello ex ab & pello ne si apello & ap-
porto dicẽmus ex ad potius cõponi pu-
taret. Ita sensit et psci. li. xiiii cuz
de ab prepositõe tractaret. Trãsit in
u. ut aufero aufugio euphonie cã nõ
dicim9 absfero & drie cã nõ dicimus

Prs.

Pris.

affero ꝑterea. prisci. ait li nono au	Aufero. Pris.
mutari in abs i uno xbo anōmalo
ut aufero abstuli. celebs idest cele-
stem uitā ducens p b. scribit q u
cōsonās an cōsonātez stare nō pot. i	Preterpriū
his uerbis b. remanet integra an r.
abrado obruo subripio ut quidā
uolunt sbruo abrenuntio abrogo .i.
destruo pp drāz huius uerbi ārogo q
ex ad & rogo cōponit & mutat si-
gnificatum. ē enim ārogarē supbire
uñ ārogātia dr hoc a pisci. ꝑtermis-
sum miror. sz ualet in his doctorꝝ
consuetudo oī arte ꝑstantiō. si obi-
ciatur de his dictoibꝫ suspicio sub
stuli suspicor. dicenduz q hec asūm
sum uel susuz nō asb componi.

36

Pris.

uident ut prisciano placet abiici
unt unu s. qr ut supra diximus
nlla cosonas pot geminari pcedē
te ut seqnte cosonate nisi eet li
qdea sequēs .i. r. ut .l. ut supp
adpme suffagrium & accipit s
cum dictoe incipiente a/c ut
obscurus ex ob & cura / oscenus ex
ob & cenum s. interposita alii ab

Obscenus

ore seuo .i. male canente dicunt
obscenum. ꝯ qs dicēdu est q ut ma
le sentiunt ut etimologia est.
B qnq itercipit ut ambesus am
bio ambages idq fit qn hec pposítio
am coponit cum uocali ut am
bigo ex am & ago. b aliqn abii
cit ut omitto opio & tuc obuiat

omitto
opior

Lucanus. uestib[us] iratos lapsis opi-
re leones. Homerus ut pinarus
Quem sua culpa premit decept[us]
omitto tueri. hoc verbum obtineo
s[ecundu]m quintilianum p.p. scribit[ur]. q[uod] p[re]sci-
ano uult. b. integrum remane[re] ut
obtineo. De .C. l[itte]ra
C transxsit in .x. ut dico dixi, duco du-
xi. transit in .u. ut pasco paui tran-
sit in s. r ut parto passi, q[uo]d et peperi
d[icitu]r. transit i[n] g. p[re]cedente .n. ut quin-
genti quadrigentesimo, q[uae] a centu[m]
co[m]ponu[n]t[ur]. transit in t, q[ua]n[do] an[te] t. e[st] s. ut
nascor natus. & i[n]terdum ut sicubi ex
si & ubi. necubi ex ne & ubi c. in-
tercepta. De .d. l[itte]ra
D transit in c, ut quicquid quiq[ue]

Lucanus:
Homerus
Pinnarus
Quintilianus

accidit ex ad & cado. trāſit in g.
ut aggēō ex ad & gero. trāſit in f.
ut affero ex ad & fero. trāſit in n.
ut ānūtio ex ad & nūtio. ānuo ex
ad & nuo q ſimp nō eſt in uſu.
trāſit in p. ut appono ex ad & po
no. applico ex ad & plico. trāſit in
l. ut allido ex ad & ledo. trā in
r. ut ārideo ex ad & rideo. meridi
es p medidies. antiq frequētiſſime
ar p ad ponebāt ut aruenas pro ad
uenas. aruocatos p aduocatos. arceſ
ſo p acceſſo ut ꝑſci. ait ācio p ac
cio. qđ ex ad & cio cōponit. D. trā
ſit in ſ. ut aſſido p aſſideo. ex ad
& ſido ut ſedeo. trāſit in dup. ſſ.
ut cedo ceſſi. fodior foſſus. tranſit

m.t. ut actingo est ex ad & tango.
multotiens d intercipit hiatus p=
hibendi cā ut pdest, prodigium re=
digo, redarguo, sepe et d. sbtrahitur
qn sequēs dictio incipit ab s. sequen=
te alia consonāte ut aspiro, aspitio,
asto, ascendo, ascribo, ideo nō transit
tūc m. s. q2 geminaret sequte con=
sonāte q oīo. prisci. negat fieri posse. Pris:
fallit i adsum drīe cā, ne ab assus
assa assum uenire putaret, retinet
d. hoc xbum agsco mutat d. in g
hoc xbum apio abiicit d. qd ex
ad & pario cōponitur. & prima cōri=
pit Lucanus. Radimus expias gē= Lucanus
tesq apimus doas. De F. lrā
F. cum p ph. ponatur, & p, est muta

apuleg[ius]

rōnabiliter mutaꝫ judicabimus. ꝫ f
ap̄ uetes romanos coles imitantes fugientes 2
sabinos ut apulegius refert in h. ū
tebāt ut hircus p̄ fircus uehere p̄
uefere hedus pro fedus effugien-
tes ipi q̄ꝫ aspiratōeꝫ & maxime cū
consonāte recusabant eā pferre et
in latino s̄mone idem sonabat f
q̄ u consonuꝫ ut venus q̄i fenus
proferebāt uinum q̄i finū idē nūc
teutonici suare uident in pnūp-
tiatione. antiq loco f ponebant. h f
ut sifulū p̄ sibulū qd confirmat

Nonius Marcellus
nonius.

nouius marcellus in libro de doc-
toꝝ īdagine. De G. lr̄a

G transit in s. ut tgo tersi. trāsit
in x. ut rego rexi trāsit in c. t.

ut legor lectus. De Aspiratione

H non littera est ut supra diximus aspirationis est nota quae vis in versibus pro consonante inveniatur. Virgilius primo, post habita coluisse Samo hic illius arma Idem in bucolicis Ad dam cerea prima, honos erit huic quoque pomo. et positionem facit Sedulius vir humilis mesto defixus lumina vultu. Greci pro figura aspirationis cum vocalibus virgulam ponunt quam philen i. siccitatem dicunt, quia aspiratio cum vocali parum sonat. cum consonantibus autem ad sinistram ponunt virgulam quam dasiam dicunt, id est ubertatem, quia plus sonat cum consonante quam cum vocali et pene in dexteram esse eiusdem soni. ergo aspirato

Virgilius

Sedulius

cum uocali facit philen .i. exilē sonū
cum consonāte p dasiam grillius
sonum flatilē appellauit. hāc gre-
coꝝ consuetudinem nos nō imita-
mur. aspiratio in consonātes uertit
ꝫ ut s. ut traho traxi hemis se-
mis herpillū. serpilluz ut seruius
meminit sup buccolicis. De K lrā
K. absq dubio uacua ē. & si scribat
nullam aliam uim hre uidetur
q̄ c. ut q. autore prisciano. Dona-
tus tn̄ uult ut solum̄ lo kalēde
scribatur k. alijs dictionibꝫ iungi
posse nō negat q̄ ab alijs uocalibꝫ
q̄ ab a, incipiant. Iuniores et pro-
pria nomina p eandem lrām scribut
ut karolus kartago katerma nos

grillius
Seruius
ps
donatus

uo cum p̄sci· mag̃ sentimus. nam
cura ceres coruus cimex p k scribi
possent q̄d ē ꝯtra omium ſmam ꝯ
q̄ꝫ omnez bonam ꝯsuetudinem. ōño por.

De P. lr̃a

P transit in b, ut palatinus ꝓbalati-
nus nã ut varro mẽit palatiũ varro
dictum ē aut á pallãtia fera aut
abalatibꝫ pecudum, uł á gente pal-
lantea q̄ cum euandro uenit: cu-
ius filius fuit pallas. s̄ꝫ honesti-
us hic dicemus. p. trãm in. b. ēē
cōmutataꝫ De Q. lr̃a

Q eandem uim h̄t quã c, patꝫ
qꝛ in noīb ꝫ infinitis & intero-
gatiuis ꝑ omnes obliquos tran-
sit in c, ut q̄s cuius. similiter

uerba ħntia q in pnti mutat
cā in c in supino ut loquor lo-
cutus sequor secutus. simitr q
transit ī s, sicut e, ut torqueo tō-
si simitr remouet n a pťito sicut
c ut linquo liqui, uinco uici insup
transit in x sicut c. ut q coquo coxi
duco duxi & ap antiquos loco q
ponebant c ut cū per āquus, cur quur
cum quuz. ppiquus p propicus hy-
quus hyrcus q sm nomū differūt
hyrcus p c animal est hyrqui
ūo anguli oculoꝝ. Virg. Nouim
& qui te transuersa tuētibus
hyrquis. Idem sentire uidet̄ Sui
us q hoc tp̄e a nō nllis supsti
ośis pnūatur. q malunt uideri

cuz quuz
cur quur
Nouius
Virg.
Nonius
Seruius

q̄ eſſe ītelligentes. cū preſtim in o/
conuertāt u; ut q̄om p tum hi oīo
ſōniant.. De T lr̄a
T tranſit ī s, ut uerto uerſus tran-
xit in x. precedente c, ut flecto
flexi. De y & z lr̄is
y & z. in grecis tm̄ dictiōib; inueniūt.
ſ antiq. u. p y. ponebāt ut mūra p
myrra. z uō in dup. ſſ uertebant. ut
maſſa pro maza. priſſo p prizo. qnq
loco eius ponebāt d. ut medenti=
us pro mezetius. & pro ſimplici
ſ. ponebant ut ſaguntum p zagū- zagūtū.
tum. Dicit de qb; reb; ſit tractaturus
Hec de lrā mutatōe diſſerum.
nūc de quibuſdaz particularibus
dcomib; diſſerendum. de inde de

geminatib; tras. postea de dipthongis ultimo loco de breuiatis dictionib; quib; ueteres utebant, ut in epigramatib; ut in marmoreis aeneis q; tabulis ut in numis ueterib; a nobis p q diligenter inqsitis dissere9. quib; breuiter & absolute expeditis erit orthographie finis: quam tuo nõie humanissime uir cicce calaber, & poeta pollio pscripserim; nũc adistituta pergamus.

Ciccus calaber

De Dictioib; syllabicadis p mn & p p

Notandum q m · n · ad inuicẽ sillabicant, ut ois. ea ũo q ex usu p · m · n · scributur st hec q his xosibus clausimus. & pauca alia qb; erore ducti quidam indocti & pe-

dagoguli . p . l[ite]ram male addu[n]t.

Hec s[un]t scribenda sine p . pariterq[ue] lege[n]da

Autumnus, somnus q[ue] calu[m]nior, amnis, alu[m]n[us],

Temno, & erumna, damnu[m], damnoq[ue] columna,

Domnus, siue omnis & p[ro]pria no[m]i[n]a iunge. ut agamemnon

Mneste, & ramnes firmat, et nasia, gimnos

Mneme, & mnenes, mnasicena, polimnia iungas,

Samnis, cum samna, samites, & amtene

Amneses, iter[um] inne probat h[ec] tria festus. Atq[ue] himnu[m]

Sed cum p . l[ite]ra scribantur hec q[ue] his

uersib[us] posita s[un]t.

Sumat p . p[ro]mpsi promptu[m], sumpsi q[ue] sumptu[m],

A temno tempsi temptu[m], dempsi q[ue] demptu[m],

A como compsi co[m]ptu[m], q[ui]b[us] addit[ur] emptu[m],

Et p[ro]mpsi promtu[m], carpsi carptu[m] q[ue] feremus.

A rapio raptum, raptim capsa q[ue] & aptus,

Sic & neptumnus, a nubo: uel a nando d[i]c[t]us

uito

festus

Aptus

Apio pisi

Tepperisti

tiro

De ti &c

sm uaronem & triptolomus.
Pompeius festus aptu ab apere dicitur, qd est cprehendere, is enim aptus dr qui cuenienter alicui rei iunctus est, un ineptus, quo ubo carent greci ut ait cicero in oratore. Eclipsis p. sumit an s. e. eniz defectus Lune ut solis ul figura e.
Omne ti pronutiat /ci sequete uocali ut lectio motio auctio. fallit hec regula qnq mis. primo precedente s. ut Salustius. de inde precedente x. ut comixtio. tio int posita aspiratione ut excinthyus. quato qn i. cadit in iunctura copositionis ut uigintiunus. ultimo drie causa ut in his duab

Dictionibus

dictionibus uitium & litium in qbꝫ
pnũctiamus t. ad dr̃am huius uer-
bi hoc uitium, & huius uocabuli h̃
litium. in qbꝫ ci p ti profertur sed
nõ scribitur. miror hoc pceptum
tam claꝝ auctibꝫ ẽẽ pretermis-
sum. uitium nãq auitãdo dr. s
si a uicia qd est leguminis genus
deriuat, p c scribi debꝫ. liciũ
in semẽtũ tele accipit c, s si a lite
uenit t, suscipit i gto ptri ut liti
um De Pronominibꝫ

Ista pronomina hi hę ueniunt ab
hoc pronõie aspirato h̃ h̃ h̃. si uero
dicimus ij, ee, p duplex ij ut ee
tunc p d'dubio ueniunt a pronõie
is. ea. id. sine aspiratione.

Hebdomada ab hepta dicit̃ q̄d eſt ſep-
tem p̱ mutata ĩ b. ſic̃ b. ſepe in
p; ut nubo nupſi, ſcribo ſcripſi
[illegible] ſcribũt q
~~ita pati ſcriptura uetum uideat~~
Solennis & perennis Latini ſcribũt
ſimplici l. & n. greio q ex ſolus
& annus dr̃ ſolennis, & a per
& annus perennis dici uoluert
quidam grecis lris ut aiut eru-
diti duplicãt ll. firmãtes a gre-
cis uocabulis diriuari. nos uero
cum romanis ſentimus: qui nihil
ignorauerũt: q ceti ſciſſe profi-
tent̃. Feſtus ſollemnis, a ſollo
Feſtus q eſt oſco℞ lingua totum dici
exiſtimauit q totis i. omnibus

ams fiat in q͛ solle͞s
Tram li͛ accipiunt, et q͞d ab et
& iam ꝯponitur. sati a satis, se͞
tias a sentio sentis, & oia fere ꝑa
terminata in tius quoꝝ uocat͛s
terminat͛ in ti remota us ut la
ure͞tius laure͞ti uince͞tius uince͞ti
fabritius fabriti. & cetera huius
modi. lutius a luceo p c. m͞lti scri
bere ꝯsueuerut. firmat varro. Varro
sic bonifatius a facio s͞z latinoꝝ
ꝑpria ad placitu͞ potius poni ex
usu e͞. latium a lateo lates, q͞a
ibi latuit saturnus.
Sed t. assumu͞t uerbalia i͞ io a su
pinis in tum formata ut lectio
auctio, fictio, & uerba terminata

in tio quor᷈ pretita exeunt in
ſſi p dup. ſſ. ut quatio poutio pcu
tio ꝯcutio qđ facile in ſa pſona
cognoſcit᷒. ſimilit᷒ hec duo uitiū
a uitando & litium a lite. quo
Quotiens p q. & t. ſic p t. totiens q̄
a quot & tot ueniunt.
Dstio nis mag t accipit ſiue
dictaui a ſupino dictu ueniat ſiue a
noīe dis ditis nā q ptatē hẽ diues
est.
Similiter ſumunt t. q̄ aďatis p
ticipiorꝫ deriuātur addita a. tra
licētia ut ſcīa licētia patientia qđ ꝯbu
ēt in ſa ſilla t. recipit qm a pa
tior patis deriuat᷒.
~~ocium & negotium ſm r̃az pſo~~

die p c scribunt, nia producit, in
illis o, sup c, quidam p t, scribũt
eis q dant ĝtam diriuatione qbz
latini omnino ꝯ dicũt. Et est int
greculos controuersia. alij enim
ab ocis ut tifernius q ẽ velox. Tifernius
q est ocium, okys q2 ocium est at alij nõ ut filelfus
proprie quo nihil ẽ velocius ab otio
alij ut philelfus ab otia q est
studiũ dicunt in hoc plus ua-
let ap me latinorum auctas q
grecorum ꝯtrouersia. In arcu tri
unphali. l. septimij in foro boario
negotiatores p t scriptum inueni
cui u. x. audeo ꝯ decem. Lioe pro-
sodia aliť pscat.

Frustum nomen est. inde frusta ut frusta
carnium uel
panis

cm

ꝭ fcustra· r in utraq; tra poita
aduerbium est & inuanum sig-
ficat
Roma a romulo dici certū est.
Xgſ· romanos q ſuo de nōie dici
aut a, ruma qd ſabina lingua
est mām̄a nullo m̄ aspirat, qdā
ſomniant grecum eſſe, quos oīo
floccipendimus· nā latine & gce
lingue ignaros iudicamus.
Cycnus grecum ē, ut ait ſuus
ſed multi mutāt c· tram in g·
ſicut g· in c· pp l'rarꝫ affinita-
tem ut ait varro & dicunt
cingnus p cienus cenus p gēnus,
ligurgus pro licurgus gneus p
eneus· arachne ūo nō mutat q2

Xgſ
roma·
ſuus
varro
arachne

aspiratio nō pōt stare post g.
ꝯsonantem

Post hac istec lic& cum pnoīe
hic hec hoc componantur tn̄ abici
unt aspirationem ut pſci. refert
li° xv. st̄ & nō nulli qui aspira
tōem ſuant, nos prisciano assen-
timur

He dictiones q̄ secuntur duplicant
l̄ras gr̄a positionis ī metro nō
natur gr̄a. littus iuppit' puppis
rettulit repperit quottidie quat-
tuor littera bacchus relligio rel
lige. s; in soluta orōe nō gemi-
nant. tā & si ꝯfundat ꝯsuetudo.

Composita á uerbo facio omnia
mutant a, in .i. & scribuntur

Psc.

litt°
iupp²
puppis
rettulit
repperit
quottidie
quattuor
littera
bacchus
relligio
relligi

A. gellius

p binum ij ut refert aulusgellius
ut proijcio reijcio subijcio sed in p̄-
teritis perfectis i mutatur in e ut
proieci pieci reieci

Velut & sicut sumunt t. non a uel
& ut dr uelut & sicut a sic & ut
componitur sed uo p d scribitur est enim
apocopatum a sedum

iuxta Iusta nos p s iuxta prepositio p

xantus x xantus xenephon xerses sumunt
x.

Aequus Equus Aequus equa equum dipthongatur
equus pro quadrupede est sine
dipthongo & breuiatur utrumque p bi
num u tamen quia scribitur post q necessario sequitur
u cum alia uocali quia u post q
uocalis esse non potest & nulla sillaba

est sine uocali.
Per c. trim scribatur hec q̄ in gtis
sumūt cia ut iusti iusticia malicia
neqcia auaritia & diminutiua ut
homuncio qd ab homo homūculus
uenit. sic nūcio as & ea q ab eo ver
bo ueniūt ut nūcius & ꝓpa &
ꝓpa q̄ a primitiuis hn̄t c lucius a
luceo bonifacius a facio. cet̄a nō
suāt t. ut laurentius uincentius
item facio & composita ut efficio
proficio reficio & ea quoꝝ p̄terita
exeunt i exi ut aspicio aspexi p
spicio respicio quoꝝ simp̄ specio
nō est in vsu. itē socius a socio so
cias itē nomina terminata in ciū
ut officiū bn̄ficium spaciū sac̄ficiū

Socius

ocius quorum primitiva habent c. sic ocius

pro velocius quod ab otes greco dicitur quod est

velociter: alij aboti quod est quies &

studium dici volunt. audacius ca

pacius & quinte declinationis nomina

quorum primitiva c. retinent ut fa

cies a facio, species a specio quod non

est in usu unde aspitio respicio, acies

ab acuo acuis macies a macero &

cetera huiusmodi. ocium & nego

tium quamvis aboti greco dici quod est

quies Philelphus firmet: Tiphernius tamen & guarinus musarum pater

negant & per c. litteram scribi volunt.

ratione prosodie ut supra diximus. c.

quod magis exposcit Papias vero utrumque

ostendit sed alterum esse falsum necesse

ocius
negocius
Philelphus
Tiphernius
Guarinus
papias

est in epigrāmatibus ātiquis per t scriptum ēt inuenit. id rome inueni in arcu fori boarij negotia..... fa-miliarissimus meus latinitatis in dagator diligentissimus. L. ualla negat. Torus & arcus nō recipiunt aspiratōez quia latina st. nā ut ait fiuius torus dr a tortis ul' torridis herbis arcus uō ab arceo arces quia arcet idest ꝯtrahit.
Atque & acque inueniunt per t scribi magis in usu ē quod est omni āte prestantior. n obest quod pris. ait nulla sylla finit in t n sequens incipiat ab eadē. nā fallit in cōpositis ut postquam tā & si & si atque quod prisci in ꝯsulte reliquit.
Magister per g non per binum ij scribit

L. Valla.

fiuius

[illegible]

per s.

ꝯ pr.

Varro
philelfo
uguitio

philelfus

pris

phil

pris

phil

dr enim a mag uel a magrando ut
uult uaro qd est contra philelphum
qui cum uguitione sentit. Vesica
i. uas aque sine t, contra senecam & phi-
lelphum picentes qui uescica anni di-
cebant. Maiestas per i non per g scribi-
tur. unde priscianus maior maius
maiestas in eo errore philelphus
ante Xosabat, sic in uocabulo
triunphus qd aspirabat in prima
silla post t priscianus uero ait
in ultima silla. triumphus sua-
re aspirationem huiusmodi ineptias
ab eius auditoribus milies audiui.
Hec accipiunt s. m. smirna smarag-
dus. b. d. bdelium qd est lapidis
genus, abdir opidum abdomen pi-

guedo Iuuenalis & abdomine por- iul

ce. hebdomada tpus .vij. dierum

g. d. migdoides pronoicum est.

ut possessiuum amigdola magda-

lena. triptolomus p t recipit &

ptolomeus.

Nulla semiuocalis preponitur mutis perptis

nisi s. ut asbestus lapis uel oppi-

dum. ps. psitacus pseudo pseu- Pris:

dulus scilicet pris. & ipse. gipsus

recipit

capsa. tm piratmon alcimena.

gm pegma instrumenti genus in

pegmaticus i. causidicus. nubo

scribo nubsi & scribsi secundum anologi-

am faciunt & ut uult quinti- quintilianus

lianus. sed usus mutauit b. in p.

sic sbes pro spes in epigramate sbes

arimini uetustissimo ap arminum inue-
xpsi ni in hoc xpsu fortuna inuisa ē
pr spes ē frustrata iacentem ērichtho-
nius ut prisci· testat bis recipit
aspiratorē post·c· & post·t· sic
erichthonius. sagitta c· accipit
q̄ sagax ictus dr.
Que relatiuū diptongat & scri-
bitur quae. ꝯiunctio aūt sine dip-
thongo & scribitur que alij breui-
tatis cā scribunt q; & est encle-
tica·i· inclinatiua q̄r p se sbiaz
nō habet & fit mēbrum supi-
fun. oris dictōis ut fuius meit·
Auceps·i· aues capiens menceps
mēte captus·

Scilicet scire licet silicet si licet ilicet ire licet.

Di et dis idem significant sed dis conponitur cum dictionibus incipientibus ab istis litteris. c. f. t. s. p. m. et u. consonante ut discutio disiungo dispono dissimulo distribuo differo ubi s. transit in f. abiicitur s. in dispolio dispergo et disto quia sequente muta ut supra diximus non geminantur consonantes diminuo per geminum m. quia s. transit in m. ut prisci. refert. — disspolio abicitur s. / sic disto / dispergo. — pr.

Di vero conponitur cum incipientibus a. d. g. l. r. n. ut diduco digredior diruo dinumero diluo.

e / E ex idem significant sed e componi-
tur cum dictionibus incipientibus a. b.
d. g. m. n. r. i. & u. ut ebibo. edu-
co. eludo. egero. emitto enuntio
eijcio euado. Ex uero cum alijs.
componitur ut exaudio excubo. exeo
exurgo.

Ex. e. de. per. re in quibus augent
quandoque minuunt significatum ex auget
ut exequor, minuit ut exanguis
in auget ut immensus incuruus
minuit ut exanguis iniustus de
auget ut desuno, si s. leniter
profertur, sin asper minuit. e
auget ut elatus minuit ut
elinguis. per auget ut perpul-
cher, minuit ut periurus. Re auget

ut religo

ut religio minuit ut recinctus .p. dcinctus.

A ab et ex idem significare videntur

sed a, et e iunguntur dictionibus a consonante incipientibus ab vero dictionibus incipientibus a vocali ut amitto evito exeo abdico. interdum confunduntur Cicero ab lege vir ab iove principium

Abs, autem iungitur duabus consonantibus t. et q. ut abs te absque Terentius absquivis hominum beneficium accipere gaudetis. valet hoc preceptum et in ipsis simplicibus.

Nunc de geminatis litteris videamus

De dictionibus geminatis litteris

AA duplici scribi debent quedam que hebreorum sunt vocabula ut abraam. aaron. balaac. balaaz. isaah.

ex

ero

Ter.

namaaz & huiusmodi:

B b duplex accipiunt ea q̄ cōpōita
st̄ ex ab/ ob/ sub/ & dictionib; inci-
pientib; a l̄ra b. ut obba q̄, obiba. sb-
bibo ītem. bb. duplici scribit̄ abba
q̄ est pr/ & gibbus gibbosus & sua.

C c. duplici scribitur omnis dictio
conposita ex sb ad & ob cum dcōib;
a c/ ul' a q/ incipientib; ut occido
ex ob & cado ut cedo si penulti-
ma producat̄, succino ex sub &
cano, accūro ex ad & curro. īte
Occo cas
Occa occe
Ecco
occo occas. hec occa occe. i. rastrū
q̄ occat̄. ecco. i. vox. accius poeta
fuit. succutio ex sb & quatio q̄tis
si obicit̄ de hoc v̄bo acqro dicēdū
q̄ c. & q. st̄ elementa eiusdem

potestatis. Itē bucca bucce. i. q
alios loquacitate supat. bacca
buccula diminutiuuȝ p̄ biuicu-
la qd̄ accipit unū c. s̄m quosdā
ut buccula buccella. Item coccus Coccus
coccineus color est. ecce eccum
flaccus, floccus, ecclesia occeanū,
qn̄ ab occido s̄ȝ potius pp̄ positōeȝ
accipit binum. c. sicut baccus nā occeanū
dr occeanū q̄i uelox cursus q̄
fluit & refluit. occiput ex ob &
caput pecco peccatum. bacchar
herba est tollens fascinū. boccard[9]
forma est silogismi. boccardus p̄p̄ū
nomen bacchō baccatis, siccine, sic- Bacchō bacchatis
ca p̄ gladio. & sicco siccas, soccus, p̄
calciamto comedor & ciccus. Itē

phd.

quicqd quicq ꝑ c· q· mutata d· in
c· q ſit ut ante diximus cum
q eandem poteſtatem pace phi
lelfi dixerim qui ꝟ & male ſentit
D d duplex accipit ẽe qd componit
ex ad & dictione · a d incipiente
a· d· ut addo, adduco, quiddam, quod-
dam.

Aerea aerent

E e gemino ſcribat ꝑ dipthongon
ae Xog tuo aeeae q insula circes eo
dem modo gti· & dti ſingulares no
minu terminati in ea ul in eas
& nti & uti plres ut eneae coreae
plateae.
F f gemino ſcribant omnia con-
poſita adis ad ob ſb & dcone in-
cipiente ab. f. ut affero ſuffexro

differo offero &c. affatim .i. abundanter. effeta .i. aperire ebraicum est. offa licet eius diminutiuum simplici f. scribatur & prima corripi tur ut ofella .i. parua offa.

G g duplici scribenda est que ex ob sub ad. componuntur cum dictione incipiente a g. ut aggero unde est agger pro cumulo uia agger ut ait Varro cum dicitur quod fructus agat g. simplici scribitur. aliter a uerbo gero ducit originem. aggredior. suggero

I i gemino scribimus quorum nominatiui exeunt in ius ut uirgilius uirgilii antonii fuii &c. dii ii. iis pii

L l. gemino scribantur ea que componuntur ex ad. in & con. & dictione

offa
ofella

aggero
ager.
Varro

53

incipiente ab l. ut illido. alligo.
colligo Itē. polluo pollutꝰ pollice-
or Itē diminutiua hntia ē. an lus
la lum tā in sbstantiis q̄m in adietis
ut cultellus ocellus fabella scabel-
lum tenellus tenella tenellum. Itē
metallum sobillo & cavillo & cetera
huiusmodi. Itē. superlatā i limus
q̄ st antis remota is & adita lis
ut facillimus agillimus gracillimꝰ
humillimus & simillimus. Itē. al-
leluja alleotetha figura est. allodi-
um hba est. & allium. bellum &
bellus bella bellum. Itē. bullio cel-
lo ut celleo. cella cristallum elle-
borus hba ē. fallo mel fel i obliqs
ut mellis fellis: gallia gallo gallina

bulla collis callum follus ille illuc
illuc illo malleus mollio mollis olla.
palla uestis ē. pallas palleo pellex
pello polliceor. Itē. illex ab illico. i.
incitatō. prouocatio. illirica. elluo
i. gluto. relliquie relligio gra posi-
tionis ī metro assumunt binuz
l. s; in soluta orōe unum. Illud &
est september mēsis siror̄ lingua.
Item calliope callimacus calliopi.
Itē pullus. sallio. sallis. sella sylla-
ba. sella sugillo & sigillum. oñ xp-
sus est diralis sigillat collum fu-
nis. s; cera sigillat Itē abolla ue-
stis senatoria. Iulia rapina pp
bar ... Itē suppellex collum satel-
lites. tollo tellus uallis uallum

relligio relliqie

illa idest falcitia, ut qđa uoluit.
uilla, uellus, helles p̄prium mulieris
hellespontum .s. mare. ullus uel
lico, mille, uolo unol. scribit n̄
i uellem uelle ut qđ amisit in
sillabis recuparet in t̄pib;. licet
uelim nō recupet. & sic conpoita
mallem malle uellem uelle Itē
ullus nullus pellex pellis Itē
q̄dam p̄pa ut tullius lucillius
rullus & ea q̄ an̄ dicta s̄t.
Mm duplici scribantur ea q̄ 9
ponunt᷑ ex dictioib; incipientib;
ab. m. cum hijs p̄positionib; am
con in s̄b ut cōmodum comimus
ex con & myn. cōmune i mūdus
s̄bmitto āmoneo Itez epigrāma

grammatica drāma hāmon. i. iup-
piter qui ī libia colitur in forma
arietis. Item māma & sūmus &
nūmus ut positionem faciat
nā numisma primā syllabā
cōripit. numisma

An gemino scribuntur que conponun-
tur ex ad in. & con cum dcōe incipi-
ente ab n conineo innuo annecto
annuo itē. annus annona solennis
perennis qz ex. solus & annus &
ex per. & annus. canna gānio iohā-
nes mānus. i. palafrenus & an-
nibal anna. nāna pannum mulieris
pannus penna pinnaculuz sā-
na susanna susanno. i. derideo cū
dentibus tinio uanus tyrannus

& britannus neptunnus a nando
dr̄ ſ m. uaronem. tn̄ multi dupli
cant n. n. ut neptūnus ut a/ nu
bo. i. optego q2 obtegat teraz. i. luſt
Oo. gemino ſcribunt ea que ꝯ
ponimus ex con & dcone incipi
ente ab/o/ ut coopio. i. ſimul ex
pecto. cohortor. & greca termina
ta in oon ut domophoon. Oui
dius demophoon uetis & uerba
& uela dediſti. lacaoon. Xo gſ
ſo. eneidos lacaoonta petunt.
Pp. duplici ſcribimus que ex
ad. ob. ſb. ꝯponunt & dcoibꝫ a
p. incipientibuſ ut appono ſuppo
no ſupplico oppilo oppono ītē. cipp
nappa lippus philippus sapphos

Varro

ſm quaſdam homi
nis ꝛ annulus
q2 ab ano ſtz uſu
nd eſt.

& ea q positionis gra accipiunt
p. ut opportunus opperior .i. expecto
opidum p simplex p. dr ab opib;
gdendis, alij ab opib; dandis, sz posi-
tionis gra in metro dicitur oppi
dum. ul ab oppungnando dicitur
qi hostib; oppositum. puppis iuppiter
quanq gsuetudo uix patiatur
reppulit repperit hippomenes hyp
politus. & ippia mulieris nomen
e non geminatur sz lit. c p. se. q
idem elementuz est ut quiequid quicq.
R r. gemino scribantur quecunq co
ponuntur ex his prepositionib; ad
con, in, sb, inter, et ab aduerbio porro
& dictione incipiente ab. r. ut ar-
rige porrige surrigo corrigo interrogo

ꝑ

porrigo nom̄ ꝑducit mediam uer-
bum uõ corripit. vn̄ est uersus
x(.)s porrigit iste manum sua dum
dum porrigo calescit. ē enim pō
corꝑ morb9 qui nisi recidat aliosꝫ
īficit. quidam tn̄ simplici .r. scribi
uoluit. Itē suplatiua ī rimus ut
acerimus pulchrrimus Itē ara
ꝑ parte solutois & arrabo arrabo
nis q̄ datur ꝑ coniugio faciendo
q̄ arra bona: qz qd̄ ꝑ coniugio da
tur bonum ē, & non pt referri si-
cut pars solutionis sz cum a re
dicatur no male scribitur ꝑ simp
r. araboni. ut Terentius ponit.
Terentius Itē bario baris qd̄ est elephan-
. Ter. tum, & barus elephas, birria, gario

gāris carrum cārus cūriculus cūro
ēro cirus .i. cincinnus reflessio ca-
pillorum. far in obliquis ut farre
farris farrago .i. stram ut fer-
rago. borrago herba ē. ferrum
narro hōreum scūra .i. lecchator   Scurra
q̄ius ethimologia sit qi sequens
curiam qd simplex r requirit.
serra treo tēra terrestis uērro
uerris uerri uēres p pōco. &
po noīe ponit. vn verrine. Ci-
ceronis dce st. ferrum ferre fēri
ferrer uarro.
S s gemino scribi uolumus q̄ ex
ad bis & dis cōponunt cum in-
cipientib ab. s. ut assimulo dissen-
tio bissenus pter adsum dnīe ca

huius participij aſſus. aſſa aſſum
pter etiam dictiones a duplici
conſonante incipientes vn̄ vnū
ſ. abijcitur ut aſcendo diſpgo q2
ſ. nō pōt geminari precedente nᶜ
ſeq̄nte conſonante. Itē. gemino. ſſ.
ſcribuntur ea que formant̃ a
prima p̄ pt̄iti pfc̄i indicatiui ad
dita. ſ. & ſem ut ſe. ut amauiſ
ſem amauiſſe & ſic p omnes ꝯ
iugationes ut mouiſſem legiſſez
audiuiſſem. Itē ſuplatiua in ſiꝫ⁹
ut fortiſſimus Itē. hᶜ ſuplatiuū
peſſimus qd irregulare eſt. Itē
baſſus .i. nō altus, biſſus .i. purpu
ra, abiſſus, caſſus ceſſi ceſſum a
cedo. pn̄aſſus more grecoꝝ claſ

perptū.

ꝯ ē ppriū nom
poete ꝰ

ſis. claſſicum, conſonantia inſtru-
mentorum. faſſus caſſis paſſis bo-
glossa .i. bouis lingua herba est que &
borrago dicitur. messis, gliſſis .i. terra
tenax, fiſſus confeſſus sciſſus geſ-
si glossa .i. lingua graſſor graſſaris
et est aliquid crudeliter gradi.
greſſus, Laſſo .i. fatigo maſſa maſ-
ſania regio. maſſicum uinum ei[us]
loci maſſicus mons. miſſus Teſſalia
naſſa piſcatorum rete, muſſo muſſas
os oſſis in obliquis paſſer paſſi[s]
paſſus peſſimus peſſulum .i. lignum
quo hostium clauditur Terentii — Ter.
peſſulo hostium obde. peſſum quasi
sub pedibus unde peſſundo. Item. poſſideo
poſſum preſſi preſſum quaſſum a quatio

ſeſſum a ſedeo ſpiſſum tuſſis uſſi contra
phil. errorem philelphi qui primo per c
ſcribebat ſic tuſſis ſed a nobis correctus per x. ſcribebat
uolens a greco eē extortum.
ſed cum oſtenderē. ſ. grecū eē non
poſſe, mutauit ſatis cum pudore
ſententiam & ſcripſit tuſſis per du-
plex. ſſ. uſſi quod ab uro uris deri-
uatur.
tT t duplici ſcribuntur quae ex ad &
dictione a t. incipiente componuntur
ut attinet attribuo ſic gutta atti-
cus mitto & que poſitionem faciunt
in metro ut rettuli littora quat-
tuor quotidie. attilius multi per binum
tt. ſcribere conſueuerunt ſed errant
atilius nam in nummis ueteribus atilius per unum t.

ſcribitur. eſt enim in alta parte
~~niminis~~ nummi parte caput atilij ex altera duo equites armati. Capt atilij

V u gemino ſcribuntur termi-
nata in us precedente q. nam
poſt q. ſemp u. ſequit^r non uo-
calis nec conſonans. oportet enim
ſillabe adeſſe uocalem. ergo gemi-
num u. u. requirunt equus dipthonga-
tum & ſine dipthongo equus quo-
coquus, uult geminat u u. ſed p^o-
ma eſt conſonans. Itẽ uua uuiat
dauus qd accipit unum u. cauſa
melioris ſonoritatis pro daus ſic
pauo p pao ut priſci. teſtatur.
X recipit omnis dictio que con-
ponitur ab ex & dictione incipiente

exanguis
expes

Preceptū

ulixes
ulisses

ab s. nam ut sup̃ diximus abycit
s. ut exanguis expes expẽs & qz
equipollet duabus ꝯsonantib; ui
delicz cs. ul' gs. datur facile p̄
ceptum q̄ ea quot; q̃n exeunt
in cis uel in gis habent x. in ntis
ut nux lex audax felix sṫ h'
quatuor nix nox senex & sup
pellex Item axis exũgia xenophon
xenium .i. munus xantippus rex
lacedemonie xantippe socratis
uxor ulixes q̄z nō nulli p̄ ss. bi
num scribunt xerapelline .i. ue
tẽs uestes & scisse. xẽses rex
p̄sarum. xilobalsamum .i. lignū
casie xiromata .i. aromata. sṫ
h' superlatiua maximus proxim'

iſt. plurima ul' greca uel bar-
bara quoꝝ nulla ē certa conſu-
etudo. texo prolixe nexa. para-
doxa, nexus centaurus fuit. & a-
lia eiuſmodi. & diminuta que ue-
niunt ab habētib; li in ultima
ſyllaba ut velū uexillum, ta-
lus taxillus, mala maxilla pa-
ulum pauxillum pauxillulum.
Notandum q̃ multi nō nulli longe
errantes dicunt christum ideo
ſcribi p x. ut xpus [illegible] ſignificarꝫ — chryſtus
ſignum crucis nam an tpus au-
guſti x. nō erat. [illegible]
[illegible] quar' uerum
ſic accipito. hoc nomen xpus bre-
uiatur nō p x ſꝫ p tres litteras

chi ro sima
grecas vȝ x · p · c · illi qui grecum
rant
igno putāt latinas eſſe lrās vide-
licet xpc ſȝ errant nollem te mi
cicce pollio ſuauiſſime in eundē
errorem incidē.

Y. ſola greca accipiunt non grca tn̄.
ypsilo
nam habent triplex i · vȝ · y · h ·
iota
i · nos aūt ſimplici utimur · i · n̄
aſtringim̄ uti lrīs grecis ſicut em̄
uno o/ ſcribimus omnes dcones cū
binum illi habebant · ſic & ſimplici
· i · oīs dcō ſcribenda eſt · ſȝ ur · pſ ·
meminit y · grecoꝝ cū noīuȝ uti
mur · & tn̄ non docet q̄ ſint p
eam lrāȝ y · ſcribenda ne ipi q̄
dem grecum q̄ profitent ſcire
uere poſſunt · niſi in ſcriptis ꝯpiat

pſ.

Hom ortho

nam ortho-graphie grece precepta
et prosodie ut philelph᷒ meus inquit Philelphus
grecus probatissimus deperdita s(un)t. no(n)
nulla tam(en) q(ui)b(us) utim(ur) ne diminuti ui-
deremur inseremus. cetera u(er)o exer-
citatione co(m)parabimus. h(ec) u(ero) p(er) y. scribim(us)
y pictagoras p(ri)mus i(n)uenisse dicit(ur). pictagoras
olympus ap(ud) edem pietatis p(er) y. sc(ri)p-
tum inueni neapoli i(n) epigramate
uetustissimo. Lyra cytara Tyrrhen(us)
zephirus satyrus po(r)phyreus chyru-
gicus Tyria syllaba cyatus sydus
ut quidam uolunt Tullius a side- Tullius
do dictum uult. ergo sidus scriba- Sydus Sidus
tur. corylus nympha. prisci. p(ri)mo pris: p(ri)
Talya cyprus Lachryma Euphrosy-
na sylla in uetustissimis codicib(us) i(n)ueni. Sylla

Schyla
schylaceu
Virgilius

Item alij p unum l. cum ch-
scribunt ut schyla & est aliud pi-
culum a sylla vn. Xog. Naufrag
um schylaceum dixit in tertio e-
neidos. cyllenus Tybris Tyrannus
clypeus Libicus Inclyt9 Tityrus
Tyro, Hyero, Hyrcus, Libya lybicus.
pri. fo d possessiuis Hyeronymus
Hystrio Hystoria Hyppomenes Moy-
ses latine grece muses, Symon ithys
athis hylas ulyxes syria Sinalyn-
pha Myrra dulycia olysses regio e.
Hyades dryades amadryades Hydas-
pis fluuius orientis. phylomena cy-
ane pyreus Myoparo genus nauis.
hyppolitus polyphemus Sylepsis Hy-
daspes fluuius psie, & mdie hydea

hyppotethica
Hidaspis Flu.
Myoparo nauis ge

i. exēplā ut plato probat cum di-
cit tria esse principia omnium
rerum deum .s. ydeam & matiaz
quam greci hylen dicunt. ergo y-
deas dicunt ipās q̄ sunt in mente
diuina. hydra hydria uas ē. h āno
nttis ēt aspirant hydrus Hyēs hym-
ber & ē sbita aq̄ cum uento Hymnus
Laus deoi Hymeneus nuptiarum deū
yo. filia Inachi ypalage figura ē 9-
uersio. hypapanti pñtato in templo.
chrysanthus thriphose alumne me-
morie cā. ypbole & ea q̄ ueniunt a
prepositoe hyp ut hypmeter. x-
sus qui abundat una sylla. hypo
theca & est cum res comodatur
sn depositoe pigris pacto ut quettion

pñtato.
alūnc. i.
nutas 9
.l. nalla.
hypotheca

62

tantum inueniente . yris ãcus
celestis . Hyronia / Hysagoge .i. induc=
tões qb₃ ad aliquid melius intᵒ ducim̃
ysopus hba . ydola cyllenius hypo=
crita .i. qui uult uideri & nõ eẽ bo
nus . sybilla Thalia Euphrosyna dea
grãꝝ Tyria zephirᵘ syracuse Lylibeᵘ
Pytagoras Sycion amphytrio cyclades
Cyprus Amphrysus cynici Tytios ly=
da Mirmidones pchyta insula Laphy=
tę centauri stᵉ . Taygetus yllyricus
Halis flu: scytę cytᵘ alys fluuius cyrene the
lys tympana cyntus mons Syria
bysantium Hyrcania Mithylene
Mychale Tamarys feia chalybs ga=
zophi Latium pollycrates typos ja=
cyntus Nympha babyllonia butyrũ

hydra marsyas dydima gymnasium
abydos insula ē carybdis crysippus or-
tygia pachynus lysippus egyptius cy-
don nysa myrthoum apocalissis
phytius calydonia termophyle byti-
nia tethys occeani uxor. q̄uis ḡci eoles
nunq̄ ponant y. post aspiratoem
qd eet q̄ m̄lta uocabula anposita
s̄ patent consuetudo. & ut alij p̄te-
tē eoles dicunt falsum est q̄ nulla
dcō latina nec greca incipit ab
y s̄ semp p̄ponit' aspiratio qd ē
mag̃ ɔsuetudine q̄ asp̄ir ratione
meuius y. nunq̄ uteba-
tur in dn̄ib; q̄ latine scribēnt' sic
ēt nec z scribebat s̄z duplici ss. ute-
batur.

coles
quando hnt s̄z
anponebat
... F.

meuius

63

33 usq ad augusti tpa non erant ẞ pro
ea ponebant binum ss ut d, ut mas-
sa maza medentius mezentius. Z assu-
munt Gaza zephirus amazones pi-
zoma uestis ade. zelates ꝓum noz.
zaccharias ꝓpheta. zelo zelas zelo
tipus. zenobia regina orientis. zetus
aquilonis filius. zeuma figura est.
que claudit plures sensus uno verbo.
zmaragdus omnium gemmarum uiridium
principatum tenet. alij per s. m ut
smaragdus scribunt z uersa in s. zo-
diacus circulus qui xij. signa celi tenet
zone circuli celi & quod circundat
Zodriastus zodriastus inuentor magice artis.
Ninus que ninus syriorum rex interfecit
in prelio. zacintos insula zagutum urbs

bizãtium urbs cõstantinopolis

Per omnes lras ea collegimus q̃ in usu st̃ m memoriam occũrerunt siqua st̃ que restant que p̃ mlta ee arbitror exercitando uendicabim⁹ nunc de breuiaturis uet'um epygrãmatum disferamus

Litteras & sillabas qbus maiores usi st̃ pdutoib; has muem. eqdem existimo p̃ plures alias mueñri sꝫ de nrã mdustria dysamus.

A prisciano cesariensi preceptum ẽ si ab una uocali ut consonante mcipit dictõ unã ponamus si a duab; duas si a trib; tres poni ñcce ẽ ut. A. aulus T. titus. TI tiberius. Sex sextus. pom põpeius Marcus uero p̃ m tm̃ scribitur

P̃s. cesariensis

q in eo nomine error eadem non pt.
A aulus G. sm priscianum Gaius
uel gelius F fuluius ut filius L F
lutij filius Q F quinti filius pp.
pat patrie praef prefectus Cn sm
priscianum Gneus pp litterarum affi
nitatem Nam c p g sepe ponitur
ut cenius p genius ut uarro testat
sic licurgus cnnius Imp imperator
Impp imperatores cos consul coss consules
pr pretor prr pretores Ques que
stor Quess questores dru drusus.
D M S dijs manibus sacrum D decius
DDD decreto decuriones dederunt
uel dono de curio dedit Sex sextus
S P Q R senatus populus que
Romanus R P res publica PR popu

lus Romanus SC senatus ꝯsulrum
Ser Seruilius ul' sunus SP spurius
CL claudius CAES cesar ꝑ consul
aedil edilis ædill ædiles. TRPL tri-
bunus plebis TRP tribunus plebis.
Trmil Tribunus Militaris Cosdesign
consul desigatur pont max pontifex
maximus KL kalende BMF bn
merito fecit aug augustus oppr
optimo principi Sept septimus Seu
seuerus pert pertinax Trpot tribu-
nitie potestatis II ſʒ III tum & cetera
huius gnis M.aur marcus aurelius
HS HNS hoc sepulcrum hrdes non
sequitur Lib libertus. IN FRPXX.
IN.AGR.PXX. in fronte pedes uigin-
ti in agro pedes uiginti VF uiuus fecit

ꝑ cos

65

Valerius probus

Ex ualerio probo hec que secuntur

D M F V C dolo malo fraudis ue causa
P R E post reges exactos A V C ab urbe
condita E Q R eques romanus B bal-
bius B M bone memorie ut bene me-
renti B F bona fide D P diuus pius
D C A diuus cesar augustus FL fla-
uius H B hora bona H M hora mala
H F hic fundauit H P hic posuit
I L S in loco sacro I L R in loco reli-
gioso I L D in loco diuino I S N R in
senatu romano I F in foro I A N ia-
nuarius K F kalendas februarias
& sic martias & de alijs mensibus
pari modo K C capite census K D
capite diminutus L D locus diuinus
L S C locus sacer lud ludi LG lega-

uit L A P ludus apollinē M C marcꝰ
censor M miles MM milites M L
militis locus M N F L manifestus
locus NOB G Nobilis gn̄e̅ NOB F N
Nobili familia natus N R nero N R C L
nero claudius opp̄ oppidum MVL B
mulier bona PR pretor PRS p̄ses
PRP p̄ses provincie ut pretor PRSS
p̄sides REF regis filius vix AN
XV M VI D III vixit annis quin-
decim mensibꝫ sex diebꝫ tribus
Con sen EQ ORD P Q R consensu se-
natus equestris ordinis p̄pli q Roma-
ni RD regis domus SN senatus ST P
stadium posuit STD stadium VP
urbis p̄fectus VIR VE virgo uestalis
AVG augustus ADP adoptivus

B.P. bona paterna D.F. defunctus V.C.
uir clarissimus V.F. uir fortis VIR.
uirtutes DIG.M. dignus memoria
F.fi. fris filius u.f. usu ~~feuetus~~ fructus
VIC. uictores T.P.B. tempus boniz
TM.DD terminum dedicauit TM.
DD terme dedicate Tib.D.F.M. tibi
dulci filio meo Tabul. tabulas Excur
excursio SEV.AVG.ARM.PART. Se-
uerus augustus armenicus partic9
V.C. uir consularis PPP primus
pr prie. NEP. nepos PRON. pnepos
iiivir trium uiri & sic vijv sep-
tem viri X.V. decem uiri & alia
huiusmodi For.red. fortune reduci
Nep.red. neptuno reduci R.R.R. re-
gnum Rome ruet F.F.F. ferro fla-

ma fame ~~iterum~~ item FF flando ferēdo
F.F.F. flauij filius fecit cens. per cen-
sor ꝑpetuus AAA auro argento aere.
D.D.D decreto ut dono decuriones dede-
runt, ut decurionū dedit ob es ob cives c. s.
seruatos IN FR p. VI. LAT. VII. infra
pedes sex latitudine vij V.A.XII.
M.II.D.III. vixit annis duodecim mē-
sibꝫ duobꝫ diebus tribꝫ princ. iuuent.
principi iuuentutis COS. DES. ꝯsul
designatus DOMIC COS XIIII L
SAEC F.C Domici⁹ consul ludos se- XIIII decimo
culares faciundos curauit. EX
D.A ex domo augusti domus
apud uetustatem marmorea rome
inuenit P. AEL. AVG LIB publius aelius
augusti libertus T F L Tit⁹ flaui⁹

bmf bene merenti fecit H·M·H·nõ
SEQ. hoc monumentum heredes
nõ seqtur H·M·AD·H·NON·TRAH· hoc
monumentum ad heredes nõ trãsit.
Sed de his satis nunc ad dipthon-
gos transeamus.

DE DIPHTHONGIS

d. dipthongis

Dipthongus est duarum uocalium
coniunctio in eadem sylla; dicta a dio
quod est duo & phthongos sonus quasi dua-
rum uocalium sonus in una sylla.

phthongos

Dipthongi latine sunt quatuor. au. eu
oe. ae. due priores scribuntur & proferuntur.
postreme uero scribi debent sed non
proferri. Au & eu fere ubique diphtho-
gantur ut audio eurus heu aurum
fallit in prepositionibus Latinus in ausit in

eus terminatis, ut nicolaus deus matheus. & in paucis ut alueus ce re. in grecis fuerit ut orpheus vide quorum vocatiuus exit in u more greco ut theseu. sed de his satis nunc ad reliqua pergamus. DE AE.

Ae pro ai antiqui scribebant ut festus pom. refert per dieresim: ut aulai pro aule Virgilius aulai in medio libabant pocula bachi. Ae transit in e longa ut quero inquiro, cedo occido, ledo illido; & pro e longa ponitur, ut scena pro scaena: & pro a longa, ut aesculapius pro asculapius. & corripitur sequente uocali in pronomicis in compositis Virgilius. Eneades quos meo nomen de nomine fingo.

alueus
reus.
festus
Virgilius
scena
aesculapius
Virgilius

68

idē

prex | sine dipth-
preco
rogo

Idem stupitibus agitur d[i]uus s[e]dibusque
cū dipthogo
pustis. & rumpitur ut in epygra-
matibus uetustissimis inuenitur ut
in ātu ariminensi celeberrimeis ui-
eis p[ro] celeberrimus uys. Ae u[er]tit[ur]
in t ut aemidum pro timidum
ut pom. festo place[t]. & patitur di-
uisionem, ouidius. Tertia post illa
succossit a enea proles. ei p[ro] i. longa
ponebant ueteres s[ed] dipthongon fuat
in hac intiectione tantum hei[.] ut
sine resim facit.

mei | pueis

aemiduz

timiduz

festus

os.

DE OE

Oe apud grecos patitur diuisionem
apud latinos nunquam in more greco.
Virgilius. Nate patris summi qui tela
tiphoea temnis. oe p[ro] oi greca dipthō-
go ponit[ur] ut tragoedia comoedia.

Virgilius

Typhoea pro typhea

tragedia

comoedia

Pro tragodia

pro tragodia & comœdia. oe transit
in u longam ut punicus p poenicus
dy poena punio. diphthongus nunquam in
preterito mutatur. ut hereo hesi, le
do lesi pret cedo cecidi. oe dipthon
gum non habent que ab i longa non
ueniunt ut poeta a pita poema
a pima. Et greci carentes u oi po
nunt loco eius, ut moyses pro mu
ses. nam wy equpollent tre u, ut
delos deloy .i. deli & cypros cy
prwy pro cypru.

DE AV.

A u dividitur quando u transit in con
sonantem & sequitur ut gaudeo
gauisus nauta nauita. transit
au in b, ut aufero abstuli. au pro
ab abs ponitur ut pris. placet

hereo
cedo
ledo

a pita
poeta
a pima
poema

moyses
muses

aufero
abstuli

prs.

Libro so in hoc uerbo ~~in hoc vbo~~ au-
Aufero Autumo Aufugio
fero ~~e~~ in aufugio ~~ponit~~ p ab ...
i autumo, ut quidam uolunt simp
est. alij ex ab & extimo dici uolut
A. Gellius
qd aulus gellius no confirmat. n
cicero qui ait oratore ad brutu
duo tm uerba mutar b in u aufe-
ro & aufugio. similr ut p...memi
Obedio ab ob & audio
nit obedio ex ob & audio componit
au mutata in e; preterea au in o
ap ueteres mutabat; na illi aulas
aulas ollas festus
nos ollas dicimus scdm pom. festum
inde auliconia i. exta ut elixa q
in ollis coqbantur & ausculari p o
sculari Antiq proferebant eodez
Festus
teste. & eqm si a; predit u; cosonu
& uocalis post u; abijciatur tunc

u, uertitur in uocalem & fit dipthō-
gus ut lauor lautus, faueo fautū
caueo cautum, auis auceps augurīu
augustum. transit in o longum ut
plostrum p plaustrum lotum pro
lautum, cotes pro cautes more uetu-
sto. transit in u, longum ut fraudo
defrudo claudo includo & eō o in
au uertitur ut austrum p ostrum
& ausculum pro osculum - DE EU

Eu ut pris. testat in e, longa
mutatur ut Vlisses achilles V-
liseus achilleus. sz contrarium uide-
tur nā e, longa in dipthongum
transit rectius nā Vlixeus ab V-
lisse achilleus ab achille potius
uidet deriuarī.

lauo
lautus
auis
auceps.
Augustus
lautū
lotus
cotes
cautes
ꝯ ps.

ei· no utimur sʒ loco eius ponit
e qn ea assumunt a/ & feminina
st ut calliopeia calliopea deiopeia
deiopea Xgf· ōphi calliopea lino fo
mosus apollo. idem q̄ forma pulcer
rima deiopeā· sʒ si in ia/ termi
natur nihil mutant alexandria
lapia largia nicomedia pter me
dea pro media/ & platea pro pla
tia. in possessiuis aut q̄ hnt ei
an/s in primitiuis mutant ea
in e/ longam ut pictagoreos pic
tagoreus spondeios spondeus al
pheios alpheus achilleios achille
us ginecelos ginecens. Seruius
i eo xosu parce metu cytharea
ingt. q̄ ei dipthongo hnt exem

. calliopeia
. calliopea
deiopeia
deiopea
Xgf
. medea
. media.
platea
platia
spondeus
spondeios
alpheus
alfeios
achilleus.
achilleios
Seruius
Xgf

in e longam mutat ut cytharea. Ei
dipthongo in grecis utimur Vergilius — Vir:
unius ob noxam & furias aiacis oi
lei. Nunc q possumus de dictioni — DE DICTIONIBUS
b dipthongandis p ordinem uide — DIPHTHONGANDIS IN PRIMIS SYLLABIS
amus. de his presertim que no non
proferuntur. nam de au & eu dicen
dum no uidetur, que facile cogno
scuntur in ipa pronumptiatoe & scrip
tura. primum qdam gnalia anponen
da st. omnes gti & dti singulares nti — Papia.
ptres, nominum pme declinationis
p ae dipthongon scribi no tn pronump
tiarj debent. & qdam terminata in
eus q ueniunt a terminatis in au
ul in e longam dipthongant in
medijs syllabis ut a verona veronae

a/ mitilene, mitilenae, ſic hebraeus
iudaeuſ ethnae, ſabaeus, ptolomaeus
& cet'a g'nis eiuſdem ut Machabae.
hereſis p^a brevis. edo no diphtongat — H H^an ae no invenit/ n m hec & heres
apulegius — ſem apulegium & hereſis. nunc de
alijs p ordinem l'ra[rum] diſſeramus
ut n'ra induſtria ut mediocris cogni-
tio de dipthongis h'eatur n'a & multaſ
alios legentes invenient.
aes — Aes eris & derivata ut aeneus ut
aereuſ eratus ob erat .i. debitor & ero
ẽas eripes. edo aes dipthongat'/ ſm
edo Priscianus — prſ. & producit'/. Aeneas & derivata
aeneas. — ut eneades enides. Aeacus & deri-
vata ut eacides. Aedes edil' edifico
aeacus, eacides. — edilitum edepol & derivata edi[?]
edes / edus — edus ut quidam dicunt. Aeg'a

inde
.i. capra, eglogá. Aegis palladis clypeꝰ. dr
Aegloga dcã ~~qi sermo caprinus~~ Ae- — qi sermo caprinus
gloceros .i. capcornus   Aege urbs.
Aeger & sua deriuata ut egrotus
egritudo egre. Aegeus & sua ut
aegeum mare & egides. Aegistus
uir. Aelius uir. helios p sole non
dipthongatur neq elides alij diptho-
gant. Aelia urbs & mulier Aeleꝰ
ab urbe possessiuum de q supa. H-
aelianus uir. Aemulus & deriua- — apulegius
ta ut emulor, emulator licꝫ ab — emulor a
amo ueniant sm apulegium. A- — amo uenit
emilus qui & placidus est & do-
losus. Aemilius & q ab eo ueni-
unt ut emilianus. Aenigma .i.
oscurus smo q latine dr stirpꝰ

a. gelli.

ſm aut gellium Aematia .i. teſalia Aeneuſ ab aere .i. ereus Aemis ſpum nomē loci eſt & laus Aenobardus Aeolus Rex uentoꝝ & deriuata utrolia eolides & eoles populi HAelius ſol ſm quoſdam Hec autate pom. feſti diptongant Aerūna labor oneroſ9 Aerūdule ſt̄ furce quib relegatas ſarcinas uiatores gerebāt plautus Aemidum .i. timidum Aequidiale .i. equinoctiale Aeruſcare .i. era 2 minutos undiq querē Aeglauium ex toto dimidiū ſignificat Aegeum mare Aege amazonum regina Aeſtimata pena ab ere dca Aenolunt p euo

pom. feſt.

plautus

i. 2 diphthongat
aenolunt plaut.

lant antiq dixe Aeon .i. seculum
& deriuata ut eonius .i. sempiternus.
Aenator tubicen. Aeneus ferrum. Ae-
num ab ere. Aeas proprium montis. Ae- proprium
pia urbs. Aepolus pastor caprarum.
Aepolium caprarum grex. Aequus
.i. iustus & sua deriuata ut equalis
equitas equipero equor & cetera.
Aesculapius medicine deus. Ae-
sculus tragediarum scriptor. Ae-
sopus. Aestus & sua & estas &
estiuus & estuo & cetera. Aetas &
sua ut coetaneus etatula diminutiuum
& cetera. Aether & sua ut aethereus
ethra .i. fulgor celi & ethra mater the- mater
sei. Aetiops ethiopia & cetera. Ae-
thimologia. Aetna fluuius h. & sua aetna fluuius h.

ut ętneus Aetholia & sua ut ętolius Aesca & sua ut ęscaurus ęscaurus piscis qui solus escas ruminans Aesculus arbor Aeas proprium montis Aeaso quod significat dimitto hoc duo secundum epulegium Aeson ęsonides Aethica .i. moralis philosophia

Hec & composita ut istec heccine quę apud ueteres per duplex cc. scribebantur Hęma .i. sanguis Hereo & composita ut inhęreo cohęreo adhęreo hęsito Heresis .i. secta si grecum est & deriuata ut dieresis diuisio sineresis neresis reductio apheresis .i. remotio & hereticus quamuis prima sylla corripiatur sicut hedera quę duo ab hereo uenientia non debent iure diptho-

gari cum eorum prime corripiantur ut hedera & heresis dicendum puto Haeresius & q propriuz uiri Hebeo hebes & sua hebefactus & q quidam negant Aestimias p extimatoribus Aemiliuz uas ex ere puuz.

hedera
heresis

DE DICTIONIBUS DIPHTHONGANDIS IN MEDIIS SYLLABIS

[S]unt et non nulle dictiones que et in mediis sillabis dipthongantur ut hec que per ordinem subsecuntur. Achae gentile nomen est Athaeon propriuz uenatoris Actheus litoralis Alchaeus poeta Anapestus pes Aneus prosum Aristeus propriuz Arieus Arideus propria. Ascraeus poeta a loco ascra. Amabeus uersus g~~enus~~ Amenus ab amando ut ait festus pom.

amaenus
ab amando
festus.

& sic non dipthõgatur. eodem mõ ca-
M. uarro mena. M. uarro amunsodici uult
q amenum sit delectabilis locus
sine fructu. Ego puto q cum fruc-
tib; sit locus celeber delectabilio
salua semp uarronis sñia q dicit
et camene qi camene .i. canentes
s; nõ errant qui dicunt camene ca-
nentes amene. s; ẽ ethimologia
Aeneas & sua Hebreus Aetneus
Aestimo ut multi putãt diptho-
gum recipit. nob non uidetur.
a B. Dictionem q a lra b. incipiat dip-
thongataz nõ inuenio nisi belua
nã boetes & boetia nõ dipthon-
gantur. multi bellua dicunt p dip-
thongum .i. demens ego nunq inueni

bellno ſꝫ helluo reperitur.

nã ꝑ pho nõ diphtõgat.

Cębes proprium loci. Cęcus cę-

catus q careat luce. Cętias uen-

cęna a coēundo q2 romani sił' cęnare ꝯsueuere. quā gręci

ti nomen. Cęcilius & cęcilia ꝓa ... chinos dicunt.

ſt. Cedo m. ōbꝫ tpibꝫ a pnti descen-

dentibꝫ ꝑducit pt ꝑto breuiat/e/ ut ī dociꝫ.

Cęlum & cōposita & deriuata ut cę-

lestis cęlitus cęlites ꝛc. nã ſm uar- M. uarro

ronem a cęlando dicitur. ſꝫ secūduꝫ M. terentium

M. Terentum a cauando q cōcauū

ſit. Cęlo cęlas. Cęneus ꝓprium

uiri cherephon ꝓp̄ cheronia cher

uerbum .i. salue. Chęnodosia no-

ua gloria. nã ꝑuana gloria ꝑ e

ſimplicit' ſcribitur ſic & cenotaphi-

ū ſine aſpiratōe .i. ſepulcruꝫ inane.

Cęſar & sua q2 a cęſo elephanto

Cetus piscis in cetariis

cepi

Pris:

Cesaries cetera sua ceteri Cetus pro hominum conuentu. nam pro pisce non dipthongatur cepi uerbum defectiuum & sua ut ceptus inceptor non recipiunt dipthongum ut quidam indocti putant. sed puto illos dric ca dicere ne sit ptrum a capio cepi sed melius acepio uerbo antiquo dr ut pris: testatur & sic dipthongatur. celtes a celando celius mons rome. celebs qui celestem uitam agens celia mulier creta. caeus gigas Cedes ceno cenas ut quidam uolunt achinos quod est quentus i litera mutata in oe uel latine & melius dr a coeundo ut sup. Cepe ce-

nobium .i. uita cōius ut monacorum. Ce-
rophon ꝑum cera & sua ut cereus — cera a careo
ceruleus & dr̄ a careo q carret mel-
lis pfusione licet careto cōripiat
primam. Cheroma urbs chaenuz .i. coc
m̄epichenum Clemens clemētia
dr̄ amentis & claritate ut celimēs
Cenosus. Coenomia nausee ge-
nus. Coenedos cōius grecorum li-
gua q̄ omnes utuntur. Cenodor
nauicule cupidus. coeus gigas enchi-
ladi fr̄. Coereas proprium.
Quedam in medijs dipthongantur — de medijs
ut hec creteus a crete Cire
a cirra monte Camaeleon
aīmal qd uiuit ex solo aer. Chi-
mera mōstruz. Chinedi canini

Circeus mons   Eudemon .i. felix
Clerus a greco ę longa in ae muta-
ta dicimus. Cireneus a cirene
nimpha. Cameleum herbe genus.
Clitemestra horestis mater cadu-
ceus uirga mercurij   Comedia
comedus

PRECEPTUM

Addite obsecro quicunque hec discendi
causa legis, quod in omnibus dipthongis
& in aspiratis non potest dari ra-
tio sed plus ualet doctorum hominum
consuetudo, nam & hec & alia que possent
inueniri ex usu scriptorum frequen-
tius comprobantur, tamen & si non mul-
ti grece ac latine lingue ignari
permulta ratione probant uitantur cum
ipsi omnino careant ratione. & cum eorum

rore insaniant. expertus in multos lo

quitur. Daedalus & sua dedalia De-

mon & sua ut cachodemon

Diaeta Diceus. i. iustus Dice-

arcus. philosophi Diaeresis Dracena

i. draconis fera. Diadema ut quidam

firmant Delos delius Dione

a dione matre ueneris Denus quidam

dipthongant quia prima producitur.

& decem unde uenit breuiat primam.

sed non est potens ratio sic et di-

cimus de hac dictione senus licet

ueniat a sex ut senes non diptho-

gatur sic denarius a decem. sed in ali

quibus seruatur ut seculum a sequor

& secundus a facio Es ab edo

dipthongatur secundum priscianum & producitur

seculum a sequor secundus a facio pr.

Egneus i p̄a e sa dipthongat apud grecos

Epichaenum. Euboeus HEbraeus.

Felix ab aliquibus dipthōgatur philelphus meus negat. Guarrinus pr̄ confirmat nos uero in nummis uetibus non inuenimus nisi sine dipthongo. fecundus qn ad sensibilia pētinet ut fecunda mulier. aliter nō dipthongatur licet ueniat a facio Pheaces populi scilicet Phedon phūs. Phedra femina. Phlegrea. Phariseus Phronea prouidentia. Fletus Fereus Phedron Fenum Fedus. Fetus Fetura.

Geon fluuius Gesa tela gallica. Geta proprium & aquila Getulia regio Gea unde geogica sed melius age sine dipthongo scribitur. Gneus

Felix filelfus Guarinus

fecundus

nomen phoronei

Ge .i. terra

cognomen pōpei q̄ rectius teste pscı-
ano p c scribitur & profertur p g
pp lrãꝝ affinitatem sic cerus ger-
nus caius gaius Grecia grecus
dr a rege greco Goleus mōs & uir
Ginetia bona dea Gēra pum mu-
lieris Ginetium mulierū diuer-
sorium Ginetes mulieres.
Heres hereo & sua n̄ hedera & heresis
H deus mons & uir Idumea ciui-
tas Idumeus mt sanguineuz &
prenum Idumeneus pum la-
era mulier Iodeus Ipseus flu-
uius & rhetor Himeneus Ileus
ab ile Idumopheus fluuius & uir.
Letor letiria & alia q̄ ab eo ueniūt
& dr a latitudine mentis. lelius

Peis.
c.
g.
caius
gernus
caius
gaius
hedera
heresis
uel letor

Lacedemon Leneus bachus. Ledo
Leptum mōs & letale quidam tñ nō
affirmāt. Liceus Ledeꝰ a leda
Licera gladij genus Lemargia
ingluuies Lestrigones populi le-
na uestis Lacena helena a lace-
demonia q̄ dcō breuiat ſm ſittaz.
M aenades insane mulieres Me-
nalus mōs Moenia ı̄ murro
Moetis palus Mexeo a mãceo
uenit Moetia palus Mache-
ra gladius Manicei heretici
Megera ꝑ furia nā pro uxore her-
culis penultima corripitur Mac-
theus Menon orientis rex Mo-
eccus & meccō meccāis Megara
pria Mēs propriuz ~~Manichei~~

heretici.

~~M heretici~~ Mesia ciuitas frigie
Musaeus p^m p^ti Melibeus p^um
Menander fluuius Mamea sic iu-
lia appellata est & ut in ueteribus nummis
inueni dipthongatum.

N Niseus amore nisa d^r Neque affir-
mandi est & a greco d^r ut donatus
confirmat. Nereus maris deus Ne-
ma uoluptas interpretatur Nenia
a nano d^r nanos paruos homines dici-
mus Jn nenia q̄ friuola paruulus fi-
unt fore in anima, & s^t etiam cantus
q fiunt mortuis & pueris in cunis.
Noechiani h̄retici q̄dam Nazareus
a p̄ria ubi nat^s est ~~xp̄s~~ i. christus

O Oebalia regio Licōme ē Oebaliu
Litus & q̄ ab his deriuantur.

Oeconomie Oeconomia oeconomi-
cus & reliqua q̄ ab his ueniunt, ē
enim economia regie domus dispo
sitio. alij iconoīam dicunt . Odoepoīcū
uiatorium. odoetorius uiator h̄ in me-
dijs. dipthongantur. Oedipus rex
uir iocaste mr̄ ethioclis & polli-
nicis. Oedipus mōstruz ut qui-
dam firmāt q̄ī mixtus. Oedipode
prōnomicuz p̄ simplex p̄ scribitur.
Oephi mensura est quatuor stadio-
rum. oeneus proprium nom . Oenos
uinum . Oenefern uas uinariū
Oenotria italia aboenos ut a rege.
Oena greci elementa uocāt Oe-
notrius fluuius tracie Oenotrij
uirj italj. Xogs. Oenotrij coluert

oedipus

X5

uiri Oeneus proprium uiri est. Oe-
te mōs. Oetheus hercules Oestrū
auis genus asilum & taphāus & po-
nitur pro acuīe ingenij poeticj. Oe-
tholia regio ubi iac& hercules. Oe-
bades ꝓpriū nom̄ uiri.

p P icoeum marchianuz philopoe
mon propum nomen Phoenicia
regio Peni africani uñ fenices phe-
nissa Phenix propum nom̄ cad-
mi Pena & sua. deriuata Phe-
bus phebeius & sua. Phebe luna
Pean. Pedagogus est grecus sꝫ
latini pmaz breuiant. qꝛ a pede
dicitur: Pedacrines .i. preceptor
gimnasij. premium a pheūdo qi

80

p̄toror Pre Prepositio & sua ꝯ-
posita ut pretor presul predico
& preco .i. an̄ cano vn̄ prelium
Preceptū ut preter preterqꝫ: Nota q̄ nul-
la alia prepositio dipthongatur
n̄ pre & composita ut preterea &cẽ.
& semꝑ ꝓducitur n̄ in precor p̄mo
& pretium Poeama laudes a-
pollinis Poeon medicus m̄ poe-
onia h̄ba. Poenitet Palae-
mon p̄um. Preda predo preco q̄
a pre & cano dr̄. pris. Predia
possessiones p̄dor predaris Praene-
ste urbs. Praes dives ap̄ stādo fi-
dem Paeciole urbs Prebeo
a pre & heo nā qui prebet rē
an̄ h̄t illam. Preputium q̄d p̄de-

dis p̄mmet Palestra & pale-
stte & sua Preceps Prelia
a prelo dicta .i. atoculari q uuas
emanat p̄mat & in mustum ext
at & sic a p̄lio sanguis emanat
Prelium a p̄ & luo q in eo flui
tiuus humor preponatur .i. p̄ugetur
Palestina urbs Precoqua genus
p̄sicorum. Panetius p̄hus Pireus
mons athenarum ut portus Plate
arum. urbs uon Plataensis & sua
Ptolomeus Rex rex egipti Phile-
pum Pera ut quidam uolunt
alij negant pp illum uersiculuz
nulla minor uirtus sotium q ui-
cem menso & sacco uentris equipe-
rar peram

Pera

Que relatiu tam in ſingulari q̃ in plu
numero cum ſuis cōpoſitis ut que-
dam quelib; queuis quecunq̧ &c. Nā
que ſine dipthongo cõiunctio eſt q̄d
patet ī arcu diui ueſpaſiani rome
ubi ſt̄ he lr̄e S · P · QVE · R ·

Arcus diui ueſpaſiani
Titus ueſpatiani

Quero & ſua queſtus queſitum
queſtor queſtura. nā queror de-
ponens .i. lamentor ſcribitur ſine
dipthongo ppea q̧ prima ſilla
breuiatur. Quero a que & res
dr̄ nā quere eſt queſit res in-
ueſtigare.

Queſo & queſumus

Rheda pro curru Rete q̧ are-
tineo multi deriuari putant ul'
q̧ rapta teneat Reteum pro

motorium troye Rhetor & rhe
torica nam e longa in greco uer
titur in y dipthongum.
Sepe sepius sepissime Secu
lum Seculare a sequor dr̄ ſꝫ
ideo producit primam ꝑ dipthon
gum qz rem longissimam significa
bat. Seda Sedatio Seditio. Sce
uola qi scemus uolaz aliq non diph
thongant. Spelea Spelunca
& Speculum ſm grecam figurā.
ſꝫ nos nō ſuamus qm prima hu
ius dconis speculum corripitur a
Latinis. Scaenobates qui ludit
in fune ut qui graditur ꝑ fune
& accipit h. ſm quosdam Sine
resis figura est. qn due sille in

82

unam unguntur, ut di p dij. Se-
uus Seuitia Seuio sine c, i. cru-
delis nam sceuus infelix est Si-
metius fluuius sicilie Xogi. viiij°
& simetia circum flua Spon-
deus ut quidam uolunt, s3 plus
ualet ap me auctas prisciani qui
in li° so de possessiuis dicit debere
scribi p e, longam Et sic scena co.. 3 teste, 2si multi ...
T aema uictarum extremitas ul ca-
uda mitre Traenarus mos Te-
saurus scdm apuleigeliuz & multi
negant Tropheum guersio hosti-
um Tragoedia cantus poeticus
Tiphoeus gigas Timbreus apollo
ab herba deus Tedium a, tedet
Teda a greco ΤΑΔΑ Tama i. illumino

Xog

ps.

apuleyum

Tedet. Telum s(ecundu)m apulegium s(ed) docti no(n) assentiuntur.

V e interiect(io) dolentis nam coniunctio non dipthongatur. Vecors uesanus. Venum. Venundo vendo s(ecundu)m Apulegium. Veneo uenis ad dra(m) uenis a uenio. Vecordia q(uae) est mentis alienatio. H(ec) hactenus de dipthongis. quas ideo no(n) dixi(mus) q(uonia)m de p(er)paucis r(ati)o reddi potest. q(uia) placuit magis consuetudine conprobari. TELLUS

apulegius

apulegius

PORCELII POETE CLARISSIMI ET ORATORIS ORTOGRAFIA EXPLICIT

TELLUS

I·N·R·I·

D: ANDREAS

D. Andreas

Qui furabit istum non
videbit Iesum Christum
Chi furira questo libro
non vedra Giesu Cristo.

D: Andrea Sansino e padro-
ne di q(ues)to libro giu(ra)m(en)te
ut sup(r)a

Ms. Codex 840

~~MS Lat. 46~~
Ms Codex 840

1952 (70716) [illegible] (5)